

Sri T. MARIAPPA.—Sir, it is not necessary for me to make any detailed comment on this Bill. The House is aware that during the discussion on the Demands for Grants, a very detailed discussion had taken place and even small matters have been raised and they have been effectively answered. I commend the Bill for the acceptance of the House.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Appropriation Bill, 1959, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses. The question is :

“That clauses 2 and 3 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Schedule. The question is :

“That Schedule stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1, Title and Preamble. The question is :

“That Clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri T. MARIAPPA.—I beg to move :

“That the Mysore Appropriation Bill, 1959, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Appropriation Bill, 1959, be passed.”

The motion was adopted.

BUDGET FOR 1959-60—DEMANDS FOR GRANTS.

Demand No. 13—General Administration.

25. *General Administration (Except the Sub-Major Heads B and C.)*

Sri T. SUBRAMANYA (Minister for Law, Labour and Local Self-Government).—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 2,34,29,130 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1960, in respect of ‘General Administration (Except the sub-major heads B and C)’.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 2,34,29,130 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1960, in respect of ‘General Administration (Except the sub-major heads B and C)’.”

Demand No. 14—General Administration (State Legislature and Election Charges.)

25. *General Administration (B. Parliament and the State Legislature and C. Elections.)*

Sri T. SUBRAMANYA.—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 29,22,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1960, in respect of ‘General Administration—(State Legislature and Election Charges)’.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 29,22,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st

day of March 1960, in respect of 'General Administration—(State Legislature and Election Charges)'".

I made it clear yesterday that the time which would be available in the House would be divided equally between the Opposition and the Congress Parties. This fact will be borne in mind. If the Hon'ble Members take more time naturally the members on their side will suffer.

Sri K. PUTTASWAMY (Mysore City).—At what time are you going to put the Demands to vote?

Mr. SPEAKER.—To-morrow six. That means the Ministers concerned will have their say for an hour and a half. Their times will have to be included.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjan-gud).—Mr. Chairman, Sir, it is with a very heavy heart and as a matter of very sincere regret that I stand before you to oppose this Demand. As a member of the Legislature, I have had opportunities to go round some parts of the newly integrated areas and many areas of the erstwhile Mysore and wherever I have gone, I have heard it repeatedly said that the common complaint is that there is a lot of inefficiency, bribery, corruption and nepotism in the present administration. I am sorry I must admit that I am making these remarks with a great feeling of frustration. I am not accustomed to making such remarks of a general nature, but if Government want specific instances on which I have based these arguments, I am quite prepared to furnish them. It is not as if mine is the lonely voice that is making a complaint on behalf of the people. On behalf of the Government it has been admitted from various platforms that to some extent it is true and more so in the case of officials at lower level. Yet it is an admission against Government and I am sorry that this allegation is made against lower officials. I am not prepared to believe that it is the monopoly of higher officials or officers to be *Harischandras*; nor is it the lot of poor people to be branded as wholly corrupt. Black sheep there are in all levels,

whether highest officers or lowest officials. But the fact remains that this kind of allegation is becoming more and more common throughout the State. We have often been asked to extend co-operation at all levels for the administration of the State, and more so, the common man. It is at the lowest level that the efficiency of the administration is judged when he goes to a taluk office, when he goes to a Revenue Inspector, when he goes to a Shanbogue or Karnam for getting an application drafted or for giving details for a dharkhast application and things of the kind. It is the common man who must feel that there has been a toning up of administration, but unfortunately what has happened is, this common man in the language of the ruling party has lost faith in the Government and the officers at the higher level. His complaint is not merely against the integrity of the higher officials, but against their being ignored. He is also repeatedly complaining that the anonymous petitions seem to get more importance than specific complaints made to officers and Ministers. Then there is another unfortunate trend in recent years after the attainment of independence. I personally feel that some of the higher officers are beginning to act as agents of power-mad Ministers. I am sorry to be saying this. Some of them seem to have lost their individuality after the attainment of independence, whether in the matter of expression of opinion on Government files or in the matter of giving shape to the policies formulated by the Ministers. All our officers seem to have lost their self-respect, their individuality and merely act as authorised agents of these people who are actually power mad, if I may use that expression. It is unfortunate that even after 11 years of independence the same old bureaucratic tendency is there even among non-bureaucratic Ministers. That is a very unfortunate tendency which the country regrets in this part of the country. They criticise so much the bureaucracy. Even among the bureaucrats there are people acceptable to the ordinary man, but the unfortunate pity about it is that even those who attack bureaucracy

(SRI J. B. MALLARADHYA)

have begun to get into the rut of bureaucracy. That is the misfortune of the State.

Coming to the actual Budget and the Demand, I see that under Secretariat—within the limits of the time allotted to me it is very difficult to go into many details—there has been notable increase of Rs. 11 lakhs. There seems to be no indication as to in what category the increase of Rs. 11 lakhs is meant to be incurred. Under "B Secretariat" I see that somehow or other the Legislature seems to have come for a cut from Rs. 4.85 lakhs to 4.23 lakhs. I do not know why the Legislature should be treated in this manner by the Government. If I remember correctly, one year ago it was in my presence that the Finance Minister, the Chief Minister and the Speaker agreed to give some special allowance to the lift operators and to-day I hear that not a pie has reached those people who have to work 12 to 13 hours a day. It is a matter agreed to by the Minister for Finance and the then Chief Minister Sri S. Nijalingappa in the presence of the Speaker who is now presiding on this occasion and in spite of that to-day those poor lift operators have not had

Mr. SPEAKER.—It was under consideration; not only their case, but also the case of the Reporters.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am giving only one example in respect of a matter which was agreed to without any demur. In regard to Legislature, I think it is time that we sent abroad one or two officers on deputation, one from the Council and one from the Assembly for studying the system of democratic institutions and Legislatures, with the concurrence of the Speaker and the Chairman of the Legislative Council.

I think that the expenditure to be incurred would be worth while in the light of the experience gained by these officers which will be given to the Legislature. I do hope that the Finance Minister, the Chief Minister and the entire Cabinet will give their attention to this matter and see that something is done to increase the allotment and also to see that the officers are deputed.

I am not pleading on behalf of any individual but I would like to see that the working of this Legislature is strengthened by the Officers so that they may be of great assistance to the Speaker and the Chairman.

An HON'BLE MEMBER.—What about M.L.As. ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—My application will be the first. (*Laughter*).

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Even otherwise you have experience.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I shall next refer to the statement made on the floor of the House to the effect that we want more Indian Civil Service men. I am not prepared to subscribe to that point of view either as an individual or as a party. For over a period of 150 years of administration in the State, when there was not a single Indian Civil Service man, Mysore earned the unique distinction as the best administered State which could compare favourably with the best administration which was run with the help of the Indian Civil Service men and I see no reason why we should get any more Indian Civil Service man. Is he superior in intellect ? What is it that the only Indian Civil Servant in Mysore State has done after the re-organisation of the States and the ushering in of the new State on 1st November 1956 ? Well, today, I am sorry to say that the reputation of the Mysore Secretariat is at its lowest level and I have very valid reasons for saying that. There is a feeling in the State that wherever you go sectionalism, communalism and nepotism are rampant in the Secretariat, the very heart of Government, in admissions, in transfers and in the manner of disposal of Government business. In many of the Secretaries you see that there is a marked evidence of lack of initiative, lack of understanding and correct perspective in dealing with men and matters and total absence of a sense of responsibility in very many important matters. This is exactly the reputation of the Secretariat as it is today unfortunately. Well, Sir, there is also a feeling that this Government is a Secretary-ridden Government (Ministry)

That is true. I do not mind the administration acclaimed as being Secretary-ridden or Ministry-ridden

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—One argument cuts the other. You have said the Secretaries have to be tools of the power-mad Ministers.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I do not mind if the Ministry is Secretary-ridden if the sacrifice is to the welfare of the community which is after all the ultimate aim and objective of a sound administration which must enure to the benefit of the community. If it is Ministry-ridden and if the result is the same I have no objection. Or, if it is Secretary-ridden and you control them and see that things are done in such a way that the result is good administration, even then I am prepared to accept it. But it is neither the one nor the other. Ultimately it is the common man that suffers ; it is the raiyat that suffers. In fact my own feeling is that this puppet show must end sooner or later. It is high time that the Cabinet takes very seriously this matter into consideration and comes to a decision.

Let me talk about the Secretariat procedure today. I have had the privilege of working in the Secretariat for over ten years in various capacities right from the post of an Under Secretary to that of a full-fledged Secretary. According to the procedure that you have prescribed now, we do not know where the file in the Secretariat is held up and for how long. We used to have a file register. From the new procedure that you have evolved, it is not possible to trace in the file register that you have at present with whom the file is pending. The moment it leaves the Under Secretary, the movement of the file is completely blacked out. The man at the higher levels is afraid of going to the Secretary and the Secretary is afraid of going to the Minister to find out where it is held up. The result is a lot of delay. I think the sooner you change this procedure the better for the administration.

With regard to the noting by Under Secretaries and noting by clerks, since this matter will come up for discussion at the time of the consideration of

Gorwala's report, I shall have some occasion to say on that then. But I wish to say that there was an occasion in the bureaucratic set-up when the highest head of the administration and Ministers looked into the noting by case workers, Superintendents, Under Secretaries, Deputy Secretaries and Secretaries. They would not look at the noting of even Under Secretaries. I am asking : what is the percentage of your Secretaries and Deputy Secretaries who are independently noting ? They do not even write a line. They simply initial, big or small. You must get into the habit of insisting on your Secretaries making very clear the statement of the case from the beginning to the end.

Sri T. MARIAPPA.—The Hon'ble Member is speaking as if he has looked into the files.

Sri J. B. MALLARADHYA.—If you want you may verify. On the floor of the House I am prepared to apologise if my statement is wrong.

Sri T. MARIAPPA.—If I show you that Secretaries do write ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—The Hon'ble Minister has not followed me. I ask : what is the percentage of Secretaries that do the noting ? I never make a statement irresponsibly. If you tell me that the majority of them do it I will withdraw my statement. Can you tell me on a particular date how many files are pending with the Ministers, indicating the stage at which each file stands and for how long, and when the file has been disposed of ? There are ministries where files get stuck up. That is one of the reasons why during the Budget time you must prepare and place on the Table a report of the progress of each ministry or of each Department. Even so I should like that report to contain a record of performance, of failures and achievements of the Ministers in the matter of disposal of Government business. Otherwise what is it after all that you expect us to criticise ?

Sri T. MARIAPPA.—Pendency in the Minister's offices. (Laughter).

Sri J. B. MALLARADHYA.—Yes. If you think that pendency in the Minister's office is of very minor significance

(SRI J. B. MALLARADHYA)

that means that the problems of administration are not accurately assessed.

Sri T. MARIAPPA.—Pendency in the Ministers' offices is very little; practically there is no pendency. We will give you figures. In fact my office has opened a register. Any member of the Legislature can come and see it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, you are in a happy position of getting files disposed of. It is a wonder how many people come to you, wait at your doors and get things disposed of. But there are other Ministers even when a case is worked up and the schemes are pending it is difficult for the Minister to see that the paper moves on. In regard to Cabinet decisions, I do not know in respect of how many subjects decisions are pending and for how long. It will be very revealing to get details.

Sri T. MARIAPPA.—You may take it that we are A-1 in regard to the disposal of Cabinet subjects because I have got experience of previous Cabinets also. We will give you figures.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Is it that you are degrading the previous Cabinet?

Sri T. MARIAPPA.—There were a number of hurdles then. Now we are in a happy position. That is why comparisons are odious.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Whether you compare favourably with Ministries in other parts of India which are considered progressive is a matter for consideration. You may fare better than the Ministry immediately behind you or the two Ministries before you but how does it compare in the All-India context?

Sri T. MARIAPPA.—Even in the All-India context from the nature of the complicated things we had from 1st November 1956 if you take the progress into consideration.

2-30 P.M.

Sri J. B. MALLARADHYA—

I want to know what is the average duration of the time taken at the Secretariat level for the final disposal of a file between the years 1956-1959.

Sri T. MARIAPPA.—I have already mentioned in my speech that in the

earlier months we had so many difficulties because we were not able to get at even Government records, but after the whole thing came to normal now we are moving very smoothly, promptly and regularly.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I would like to know the average time taken for the final disposal of a file at the Secretariat level between 1956 and 1959. If that is given, it will reveal very interesting information.

Sri T. MARIAPPA.—If you get that, I hope you will revise your opinion.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am one of those who is always amenable to reason. I want to ask the present Government whether having regard to what is said against the Government, they have evolved any new principle in the Secretariat for minimising delays, and if so, what is it. The public are very keen in knowing what it is. I will give you a few instances of scandalous delays. They are not mere inordinate delays, but they are scandalous delays. In respect of the Board of Appointments visualised under the Mysore University Act, 1956, a set of rules were framed by the Syndicate and sent to the Chancellor and the Chancellor in turn sent it to the Government. It is more than a year today and it has not come out from the Secretariat with the result that the whole work of the University is at a standstill.

Sri K. PUTTASWAMY.—Is the member sure that it has reached Vidhana Soudha?

Sri J. B. MALLARADHYA.—It is not my concern. It is for the Government to say where it is. This much I can say that it has left the University and even till today no rules have been approved with the result that appointments of hundreds of local candidates in the University are held up. The University cannot take the next step unless these rules are approved by the Government. When this is the case where is the justification for the concerned department of Government to exist without the label of being unsatisfactory and inefficient?

Then, Sir, delay in the communication of the sanction of budget estimates is another fertile source for comment.

We pass the budget with such hot haste as to be over by 31st March, but do you know when the sanction reaches the concerned departments. I can give you a long list of departments where it has gone as late as September and November.

Sri T. MARIAPPA.—Whatever may be the reason for delay in the past, we have now issued instructions that by May the whole thing must be communicated.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I happened to have been appointed by Government to be the Chairman of what is called the Pre-Primary Education Committee which attracted all-India notice. Ours is the first State to consider the question of pre-primary education. Various State Governments and the Central Government also have now taken action in the matter, but it was Mysore which thought of it first. It is now 1 year and 3 months since I was appointed Chairman, but till today I have not been able to get a Secretary to function. They have not placed even a Stenographer at my disposal. I have written several letters to them. This matter is again held up in the Secretariat.

Then, I may refer to the question of the grant of a site for putting up a building for the State Education Federation, site for a stadium for the Cricket Association and site for parade ground for the Bharat Scout Association. This is a very interesting story. A site had been allotted to the Bharat Scout Association for parade ground. Several years after that one Police Officer got a Government Order issued by the concerned Ministry that it should be given over for putting up the Central Police Station building and within 24 hours of that a contractor came to dig the foundation for the building in that ground. Luckily for me I happened to pass that way and I made enquiries and then I was told that they were putting up a building for Central Police Station. On that very day six months prior to that the medical school people wanted to make use of that parade ground and the Education Secretariat had then passed an order saying that that was the

property of the Bharat Scouts and that it had been given to them for use as parade ground. But here was the Home Secretariat issuing an order without reference to even the State Chief Commissioner of Scouts or the Education Secretariat which allotted the site to the Bharat Scouts Association. This shows the utter lack of co-ordination between the various departments of Government. This is something which I cannot understand.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Sir, I rise to a point of order. We are discussing the General Administration. The Minister in charge of the portfolio is not here. The other day there was a question raised in the Lok Sabha and the Speaker of the Lok Sabha was pleased to say that when a particular demand is under consideration the Minister in charge of the portfolio should be present in the House. I want a ruling from you since the Minister in charge of the portfolio is not here.

Mr. SPEAKER.—I have often said that the concerned Minister must be present when his demands are being discussed, but in this particular case the Chief Minister has gone to the Upper House because he has to reply there also. The Deputy Minister is here to officiate on behalf of the Chief Minister.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The ruling of the Lok Sabha Speaker is very clear. So I want your ruling in this matter.

Mr. SPEAKER.—I have already said that the Minister concerned must be present here when his demands are discussed. There is no doubt about that. Since the Chief Minister has got business in the Upper House also which he cannot neglect he has gone there. He will come here after the question hour there. Till then any other Minister can officiate on behalf of the Chief Minister. If the Deputy Home Minister acts in his behalf there is no objection to that.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Is the Chief Minister in charge of 'General Administration'?

Mr. SPEAKER.—I am concerned with only the demand. The demand stands in the name of the Chief Minister.

Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavangudi).—The Deputy Home Minister is here and we have also the Finance Minister who has got immense experience. He is the most experienced Minister in the Cabinet.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—You were pleased to give a ruling that the Minister in charge should be here. If he is not present here, what action should the House take? You have given your ruling, but they are violating the ruling.

Mr. SPEAKER.—Since the Chief Minister has now come, your point of order falls to the ground.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I can quote instances in respect of the departments under the Finance Minister. Last year there were occasions when Government orders were passed, but for nearly six months they did not reach the Head of the Department. Even when it reaches the Head of the Department, the subordinate officers who are in charge of execution do not get copies of it and the result is that the poor tax-payer is harassed.

Sri T. MARIAPPA.—I am sorry he is not up-to date. He is thinking of the past. He cannot get rid of the past because he was a part and parcel of the past.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am referring to the past when everything was all right. I am referring to the inefficiency that has crept into the administration after the attainment of independence. I prefaced my remarks by referring to that.

My next point is rather embarrassing to Government. I am asking about the Vidhana Soudha Enquiry Committee. What has happened about it? Why is it that the Government.....

Mr. SPEAKER.—Is the Hon'ble Member referring to the Committee or the report?

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am referring to the report. What is it that the Government wants to do with it? Do they want to hide it in the archives of the Secretariat? Public

conscience is wounded on this issue. Let the persons who deserve to be punished get punished. Let the public conscience be cleared in this matter. Can there be anything more inefficient or can a better allegation be made against the Government than this that the public cannot get a copy of the report nor can the House get an opportunity to discuss on this very important report? This is a matter which involves an expenditure of 2 crores of rupees.....

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Not 2 crores. According to the Accountant General the revised estimate is 1 crore and 75 lakhs.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I stand corrected. I am grateful to my friend for the correction.

In the budget discussions of 1957, the Hon'ble Ex-Chief Minister referred to it and in spite of it no action has been taken by the subsequent ministry. The Government appoints a committee, it submits a report and Government does not take any action. Have they passed any Government Order? They do not take the House into confidence. What is being done at the Secretariat level? What is the obvious inference in a case of this kind? What does the Government expect the Legislators to tell them? Can we brand the Secretariat as an efficient set of people? What is it that we can say of the Ministry? This is a matter which has agitated and disturbed the minds of the people not only in Mysore but throughout India and if on an important matter like this Government is lethargic the inference is obvious.

Sir, I want to know whether the present Government and the Ministry will ever get reports of inspections of their own officers or heads of departments. How many such heads of departments are doing that? Have the Government reviewed these reports and how many Ministers inspect their office establishments? I would like to have a sample of the reports.

Sri B. BASAVALINGAPPA (Deputy Minister for Home).—We have been doing inspection.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Let us see a copy of the inspection report. Admitting that there have been inspections by Ministers, what is the outcome of the inspection? I know of a case where 365 pages of inspection report were sent to the concerned office. That office did not have a typist to see that copies were made and extracts were sent to the concerned people. The inspection is not an end in itself; it must lead to something concrete. It must lead to more expeditious discharge of Government business, to see that all pending files are disposed of and to see that people who are harassed are given relief. If this is not the object of inspection, what is it? I want to know how many of the Ministers have inspected the offices of the Divisional Commissioners, whom the Government is thinking of perpetuating. This is another colossal waste of public funds: 8 lakhs 10 thousands. It is a regular post office, the only difference being that whereas post offices function with 99 per cent efficiency, the Divisional Commissioner's offices work with hardly 5 per cent efficiency. The Divisional Commissioners are ornamental figure-heads and a fifth wheel in the coach of administration of the State. Often-times we have brought this to the notice of Government. If the intention is to give half a dozen jobs to senior men, so that smaller people may get into the top, it is a different matter. Let there be an independent authority to assess their work and if they are proved to be useful let them be continued.

The point I am making is that the Government should come to a decision on important matters quickly. This inordinate delay in the disposal of business of the Government is due primarily to the fact that the inspection of offices by the heads of departments are not being done properly. I know that a system has been introduced in the Secretariat, that the Chief Secretary is going round every week and inspects at random some offices. In spite of it I cannot understand the amount of clog in the administrative machinery.

Sir, in regard to transfers and postings, this is another matter in which the Government is being held out to ridicule. It has been stated that there has been a lot of lobbying. Even yesterday I heard at Chitaldrug that transfers have been made without justification. The Government should follow a set policy in regard to transfers. Let there not be any yielding to lobbying. Let the Government take time to come to a decision on a case of transfer, but once a decision is taken and an order is issued, let them stick to it. Otherwise Government will stand condemned. Let the officer concerned be high or small. This kind of uncertainty is agitating the officers working in particular places. In this connection, may I ask that the question of transfers, unless it be the head of the department, should be at cabinet level? If my recollection is correct, the head of the administration, the Dewan, used to transfer even senior officers from one branch to another with the concurrence of the Minister in-charge of the portfolio and then there was an end of the matter. Why should this kind of lobbying persist at the Ministerial level?

Sri T. MARIAPPA.—There is no lobbying at the Ministerial level.

ಶ್ರೀ ಜೀ. ಬಿ. ಮಾಲಾರಾಧ್ಯಾ.—ಹತಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಿರಿ? ಉತ್ತರಕೊಡುವಾಗ ಅವರಾಗಿ ವಿರುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಚೇಡವೆನ್ನ ವಿದಿಲ್ಲ.

Sir, about this guest houses business, I am informed that there are heavy arrears outstanding against some ex-Ministers, ex-Deputy Ministers, ex-Speakers and ex-Chairman of the Legislative Council. I want the details to be placed on the Table of the House, details of all arrears, when the arrears were incurred, from whom, how long they are due and for what purposes. ತಾವು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಂದು ಕಾಜಾತದೆ. ಹಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪದಚ್ಯುತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತೆ, ಸ್ಪೀಕರ್, ಚೀರ್ಮಾನ ಅವರು ಗೆನ್ನ್ಹಾಸಿನ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪು ದಿವಸ ಗಳಿಂದ ಕೊಡದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಬಿಲಕರಪಾದ ಕಾರಣವೇನು? ಅಳ್ಳಾಂದು ಹೊತ್ತ ವೇರುವಿದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಳ್ಳಬೇಕಿರಿ? ಇದು ದಕ್ಕಿತ್ಯೇ ಕಾರುಹಿ? Vested interests ಎಂದೇ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತವೆನ್ನ ರಂಗಸತಕ್ಕ ನೂಡಿನ್ನೇರೇ? ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ. ಜ. ಡಿ. ಮಾಲ್ಲಾರಾಧ್ಯಾ)

Sir, in regard to tours of ministers it is another fertile source of comment. The Ministers have been labelled as globe-trotters; the globe being confined to the 19 districts of Mysore. The Ministers are said to make meteoric dashes from one end of the State to another.

Sri T. MARIAPPA.—That is a sweeping remark. It is true that we tour but we have cut down our tours, ಅಷ್ಟ ದಿವಸ ಪ್ರವಾಸವಾದಿದರೆ fair ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—If you are going to be guided by a person who has some experience of administration I will say that no Minister should be out of headquarters for more than 10 days in a month and those 10 days should be on a planned basis.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—I will supply that information and place it on the Table.

Sri G. N. PUTTANNA (Tumkur).—It is converted into a debating society?

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member yields, what can I do? ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸ್ತರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ದಿನ್ನರ್ಪು ವಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದಿಂಬಿಂಗಂಗ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಗುತ್ತದೆ; ಕಮಾಟ ರಾಮ್ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಅಗುತ್ತದೆ. Once in a way interruption ಮಾಡಿ ವಿನಾದರೂ ಹೇಳಾವುದಿರೆ ಪರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಗ ಮಾಡಿಕಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Kindly yield.

Sri J. B. MALLARADHYA.—No.

Sri K. PUTTASWAMY.—Is it not possible for a member to yield while standing?

Mr. SPEAKER.—How can he yield while standing? Many Rules are broken, no doubt. Of course, there is a rule that members should speak in one language. I find in this House so many members switching over their remarks sometimes to English and sometimes to Kannada. I see that a member who starts speaking in one language predominantly speaks in that language and not wholly.

Sri M. C. NARASIMHAN.—If there is less interference, Sri Mallaradhyā can continue his speech and he could conclude within the shortest possible time without curtailing his right to

make all the points to which he is entitled. If there is disturbance, it is only the Opposition that suffers.

Mr. SPEAKER.—If I were to tell you, the guilt lies on both sides.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Regarding tours, I was mentioning that the value of tours could be determined by the inspection notes of tours of Ministers. I would leave to the House to judge whether these tours have been purposeful or whether they have led to some concrete results. I want to ask how many Ministers take files to camps and after spot inspection in how many cases they have passed orders. What is the number of cases which required spot inspection and which required local enquiry and what is the work done in Camps? What I say to Ministers will even apply to Heads of Departments. If you don't set the pattern of correct administration and if you don't lead the way in making tours purposeful, you cannot expect any better treatment at the hands of the Heads of Departments and subordinate Officers.

Sri N. RACHIAH (Minister for Social Welfare, Prohibition and Excise).—Do you think that we are not looking to files in camps?

Sri J. B. MALLARADHYA.—There may be a few exceptions here and there. The general tendency is that Ministers are not inclined to dispose of files in camps. I have come to the irresistible conclusion that more often these tours are unnecessary and they are not made in public interest. But they must be made to tour in public interest. We are asking for so much of efficiency in administration.

I am now coming to the case of N.G.O's. Both in the Governor's Address and Finance Minister's speech and in several replies given on the floor of this House it is categorically said that it is far beyond their capacity to give the N.G.O.'s any additional emoluments. Well, Sir, they cannot exonerate themselves from this responsibility by appointing the Pay Commission and making recommendations to it. Have you in the newly constituted Mysore State tried to remove the disparity in pay scales

between officials of integrating areas and old Mysore State? People coming from the integrated area have a lot of complaints ; and people in the erstwhile Mysore have a lot of complaints ; the people from integrating areas say that they have not been given their due ; and people from erstwhile Mysore State say they have not been treated well. You cannot say you have made a recommendation to the Pay Commission. When you cannot remove the disparity between officials coming from integrating areas and officials of erstwhile Mysore State, with what face can you say to the Government of India that the disparity between the scales of pay of officials working in the Central Government and those working in our Government is very heavy and something must be done? You cannot preach something which you cannot yourself practise. Now, I do not enter into a discussion about this matter. Unless you solve this problem of non-gazetted officers about the inter-State Seniority list, about the equation of posts, about facility for medical aid and all that, unless you solve that problem, if you think that you are going to secure efficiency of administration, I am afraid you are asking for things which are impossible. In regard to non-gazetted officers, at the last November meeting, I made a forceful speech, rather a spirited speech. I felt sorry at the way in which they were being treated. I pressed for the appointment of a mixed Committee officials and non-officials drawn from both the Houses of Legislature so that they may assist the Government in coming to a concrete solution. I do not know what came in the way of the Government in not accepting that suggestion. Several members of the Legislature are in a position to help them to solve intricate problems of administration. It should be satisfactorily solved with a view to ensure the satisfactory functioning of any democratic Government. Even now, Sri Kadidal Manjappa told me when I asked for the constitution of such a committee that he would consult about it. It is not for personal greatness that I want such a committee should be

appointed. There are a number of people who are leaders of public opinion and who have had opportunities of associating themselves with the Administration. Let them consult them. The Government of India officers came and considered this question. Has it brought satisfaction to the officials? Is it not necessary to see that the largest measure of agreement exists among them? It is true whatever you decide, it is impossible to please every one. But you must see that you carry the entire non-gazetted officials with you. Until such an attempt is made your administration will not be efficient.

I would like to make one or two important suggestions. Upto the year 1954, we had Standing Committees attached to each Ministry. I brought this matter to the notice of the Ministry at the last Budget Session. They make all promises. I do not know whether this has found a place in the list of promises. I also invited attention of the Government to the practice now obtaining in Delhi. Well, Sir, I would like to suggest that these Committees in each Ministry be constituted immediately with a minimum number of people. They will be of very great assistance to you. Now, in the Centre, I understand they have got a kind of consultative committee consisting mostly of members of the ruling party. That is not what I am referring to. The Committee that I am suggesting is a committee that functioned very effectively in the old Mysore Administration under the bureaucratic set up for a few years after the popular Government came into power. I want you to revert to that system of associating a particular committee with each Ministry.

3 P.M.

I have already suggested the abolition of the Divisional Commissioners' offices. You have not tried to secure economy in administration. Have you set up the retrenchment committee? Even the present budget shows that you have made an increase of Rs. 11 lakhs under General Administration. I want departments like Efficiency Audit, not Anti-Corruption. Efficiency Audit is once again an anachronism. If every

(SRI J. B. MALLARADHYA)

head of department, every section cannot secure efficiency of administration in the department, why do you want to have a separte efficiency audit? Do you know the human approach to the problem? If there is inefficiency in a department, the head of the department says "It is not my business. There is the Efficiency Audit Department. They will make a report and after their report comes, let me see." So, I should like to say that the sooner you abolish the Efficiency Audit department, the better.

In regard to re-distribution of districts, there are one or two districts which can easily merge. In fact, there is a sort of sentiment about this kind of merging some portions of districts being added from one district to another and some portions remaining in the same district. In the interests of the country, no thing should come in the way of your taking a decision. At every stage and in every matter while taking a decision, there is a very noticeable tendency on your part—I regret I have to say this—whether a number of people will support you or not or whether it is calculated to create enemies, whether your chances for being returned to power at the general elections will be in any way directly or indirectly jeopardised. If this is the approach in every case I am afraid that is not sound administration.

With regard to the interchange of Heads of departments and Secretaries, I tell you that the Secretariat is functioning to-day as a great clique. That is the popular feeling. I do not think anybody can rebut it. You cannot keep any officer, however efficient he may be, in any department for more than three years. If you adopt this wholesome practice, the public will co-operate with you. Otherwise, at every stage there will be trouble. Let him be very efficient, but let him not remain in one place for more than three years, ordinarily. The public feeling all over the State is that in the Secretariat to-day there is a clique working; it makes it impossible for Ministers to function; there is a screen behind

which these people are working. It is time that you change the majority of Secretaries and you will get officers equally efficient. Here they get Rs. 200 by way of special pay. I am not pleading on behalf of any community. Efficiency should be the criterion and even judged on efficiency, there are quite a lot of people who can do every Secretariat job with distinction and do credit to the service to which they belong.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Are you pleading for the transfer of the Chief Secretary?

Sri J. B. MALLARADHYA.—The existence of an Indian Civil Service man during the last 2½ years has brought forth nothing. He has done nothing. If anything, the Secretariat has gone from bad to worse. I do not think the Chief Secretary should be a Development Commissioner. If the Head of each department cannot do the planning for the department and if with the help of several Development Councils and several Committees he cannot hammer out plans for the next few years, what is the fun of having a separate department? If the Chief Secretary has got to devote his attention to the execution of work in the several Secretariat departments, why should he be the Development Commissioner? For everything you say it is done in other States. This idea of looking to the Centre for everything is one of the things which should go. It is the bane of administration. Have you no individuality of your own? For the sake of money that they may give either in the shape of loan or grant, should you lose your individuality? If you enjoy the confidence of the people, all the money that you get elsewhere you can secure locally. It is merely because that sense of confidence has been shaken very rudely in the public mind that you do not get the necessary response. Even for the ordinary savings campaign you have not been able to get to the extent that you expected.

Sri T. MARIAPPA.—Rs. 9 crores is the gross amount; we have got Rs. 150 lakhs.

Sri J. B. MALLARADHYA.—My friend referred about confidential reports. Do you think that this Government is ever doing the correct thing by the confidential reports? I shall give a long list of officers whom you are favouring in spite of definitely damaging reports against the officers. In regard to confidential reports you are treating them as no better than a scrap of paper I won't say that they are inspired documents. If an adverse report appears against an officer continuously for three years and if in spite of that you promote him and do things which should not be done, you can as well scrap the confidential report.

With regard to these Private Secretaries to Ministers, and Personal Assistants, I am afraid the Ministers—many of them—are losing their reputation because of these things. I have got to say this with a sense of very sincere regret and I think the time has come. In spite of the extra expenditure that it may involve, you please have Gazetted Officers as Private Secretaries. They will be of assistance to you in the matter of disposing of files, in doing any amount of Government work. For the sake of saving a few hundreds of rupees, you are trusting ordinary Personal Assistants who are no better than First Division or Second Division clerks. I am of the opinion that the Private Secretary to the Minister should be a Gazetted Officer at least of the rank of the Assistant Commissioner. No less a person than Sir Mirza Ismail had one of the seniormost heads of departments as one of his Secretaries and another as an ordinary Secretary. The Chief Minister should have a full time senior Secretary. I have nothing personal against anybody; I have heard nothing against them personally, but as an institution I am afraid they will not be of much use unless you change the entire set up of the appointment of these people.

In regard to the Deputy Commissioners of Districts and some of the Deputy Secretaries, do you expect that the Deputy Secretary who has put in hardly 3½ years of service could be of use in the Secretariat as a senior Secretary or Deputy Secretary? In the

days of the bureaucratic set up, unless an officer had put in 15 years of service as Assistant Commissioner, he would not be posted to the Secretariat. I entered the Secretariat after 18 years of service and that was considered to be too early. Now under the I.A.S. a man who has put in hardly three years of service becomes Deputy Secretary and the Minister trusts everything to be done by him. So long as the value and importance of Tahsildars and the value of Deputy Commissioner in the administration of the district is not suitably recognised, I am afraid there may be no chance of improvement of revenue administration. You are putting people with less than six years of service. Let them all come here and work on probation in the Secretariat after six years of service. They have no chance of understanding the details of administration. If people go to them for relief, they are not in a position to give them relief where an immediate relief is called for. In the Secretariat there must be a free exchange of officers of the head of department cadre. Some of the Deputy Commissioners must come and work here as Deputy Secretaries and go back after three years. This must be the system to be evolved in the future. There is a feeling that when you post officers, in some cases you remove the Deputy Commissioner on the ground that he is unfit to be a Deputy Commissioner; in some cases you bring to the Secretariat a person who is unfit to be a Deputy Commissioner, *vice versa*. This kind of lack of imagination and lack of perspective also is a thing which insults people and the result is, the administration suffers.

I am sorry I have taken so much of time in regard to these matters. One final thing I would like the Government to consider and that is, decentralisation of powers. Unless you make decentralisation of powers, I am afraid there will be no change in the tone of administration. For example, the Deputy Commissioner of a District or the Head of a Department or the Secretary to Government should be given powers, and you must have

(SRI J. B. MALLARADHYA)

minimum amount of work. Today I cannot understand why a Minister should be sitting with files all round. He looks to be a man in the grave with all the files buried and himself in the centre. You must definitely tell your Secretaries that if once they go wrong after decentralisation of powers they would be sacked unceremoniously.

Sri T. MARIAPPA.—Then you will call the Government as a Secretary-ridden Government.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Unless the Ministers assume the role of a talented horseman, I am afraid. . .

Mr. SPEAKER.—You want only decentralisation or de-officialisation also?

Sri J. B. MALLARADHYA.—When once you decentralise the powers, de-officialisation would be the result. You will also have to take a greater responsibility. Before you entrust the power to a set of officers you must see that they will exercise those powers in the proper manner. You know what to do. But you do neither this nor that.

With these few words, I should like to close with a note that whether the outlay on the Plan is 145 lakhs or 145 crores or even 200 crores you should have co-operation of the public. Unless you reform the administration, I consider that the failure of the Second Five-Year Plan or the inordinate delay is entirely due to the inefficiency and discontent in everybody who is expected to give off his very best. Unless you improve the administration all your economic development schemes or all your welfare measures and all your big talk on the platform that you are going to set up a welfare State will not be of any avail.

In regard to the treatment that the members of the Legislature are getting in the matter of accommodation or food. . .

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why are you pleading?

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am not pleading. Do you think I cannot be a spokesman on behalf of the party? I may tell you in one word that the

arrangements that you have made for the Opposition party members in regard to accommodation, etc., does not redound to the credit of a civilised State.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for recess and meet after half an hour.

The House adjourned for recess at Fifteen Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Forty-five Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಸಿದ್ದಾಂತ (ಮುದ್ದೆಬಿಹಾರ್) .—ನಾನ್ಯಾಯ, 1956ನೇಯ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೋಂಬಾಯಂದ ಜಲಗೆ ಬಂದೆವು. ಅವಾಗಿ ಕಾಗದ, ಪತ್ರ, ವಗ್ಗೆಗೆ, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ಬರೆದರೆ, ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಹತ್ತು ಬಿರೆದರೆ ಅಧಿವ ಅಜ್ಞ ಕೊಟ್ಟ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೆ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮುದು ಒಂದು ತರರಾಿದೆ. ಅಜ್ಞಗಳ ವಿಷಯ ಏನಾಯಿತು ನಿಕಾಲೆ ಅದುವೇ, ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಏಷಯಾಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬೆಳ್ಗಾಂ ದಿವಿಜ್ಞಾನಿದ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಜ ಮ್ಯಾನಾಮು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ, ಅಧಿವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಡೆಗೋಂ, ಉದ್ಯು ಕಡೆಗೋಂ ಆ ಕಡೆಯಿವ ರನ್ನು ನಮ್ಮು ಕಡೆಗೋಂ ವರ್ಗಮಾಡುವುದು ಚಲ್ಲೋಂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ತಾರಸಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿದೆಗಳ ನಮ್ಮೀಕರಣ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಗ ದಿನಾವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾಯಿದೆಗಳು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿದೆಗಳ ನಮ್ಮೀಕರಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯಿವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಜನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಗಾಂ ದಿವಿಜ್ಞಾನ ಅಧಿಕಾರಣೆ ಬಹಳ ಕಡವೇ. ಇವರ ನಂಬ್ಯಯನ್ನು ಅದಮ್ಮ ಹಾಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಣೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ಬಿಂದರೆ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕವಿರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮು ಕಡೆಯಿವರು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುವಾದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸರಾನ್ವರ್ತಕ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ನಮ್ಮು ದಿವಿಜ್ಞಾನ ನೌಕರರಾಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ

ಮಂದಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಈ. ಮರಿಯಾಪ್ಪ.—ಅಗ ಪೋನ್ನ್ಯಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ.—ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚಲ್ಲೋ ಅಯಿತು.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕುನೇಯ
ಕಾನ್ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮು ಕರ್ಮಾಡಲು,

ಅಂತಹ ಫಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯಾಗ್ ಬರಹೇಲ್ತಾತ್ತರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯಾಗ್ ಎಂದಾಗ್ ಮೆಂಟ್ ತಲುಪಿ, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ತಲುಪುವರ್ದರೋಳಾಗಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯಾಗ್ ಅಗಿಹೊದು ಸಂದರ್ಭಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರು 50-60 ರಾಶಾಯಿ ಬಿಬುಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಲ್ಲಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯಾಗ್ ಬರಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಹಳವನ್ನು ಬಿಚ್‌ಎಂದಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವೇಲ್ಲ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯಾಗ್ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸ್ತ್ರೀ ಬಿಬುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕುನೇಯ ಪರ್ಗ-ಡ ನೋಕರ್‌ರಿ ರವಿನ್‌ಲೈ ಬಾತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ದಿಸ್ತಿಕ್‌ನ್‌ನ ಡೆಪ್ರೆಟ್ ಕವಾಷನರು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ದಿಪಾಕ್‌ಮೆಂಟೆಗೆ ಎಡ್‌ಕೆಪ್‌ಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ರೀತಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾರಿಯಸ್. —ನಾಲ್ಕುನೇಯ ಕಾಲ್ನಡಿ ನೌಕರರ ನೇಮಾನೆನ್ನು ಅರ್ಥ ಬಿಲ್ಲೆಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಿ. ಜಿ. ಸಿದ್ದಾರ್ಥ.—ಅದರೆ ತೆಪ್ಪುಟಿ ಕವಿಷಾಸರು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ನೇಮುಕ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೊಗಿ ನೀವೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು. ತೆಪ್ಪುಟಿಕಿರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ದಿನಿಕ್ಕು ದಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾಲ್ಕುನೇಯ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಣೆಯನ್ನು ಅಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನೇಮು ಕಮಾಡುವ ವರ್ಷವು ಮಾಡಬೇಕು.

మారనేయవగద గుమాన్తరుగళన్ను నెడ
డివిజన్ ప్రైస్ నేమినువంతాగబేకు.

ಶ್ರೀ ಐ. ಮಾರಿಯ್ಸ್. — ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಹಿ. ಎನ್. ಸಿ. ಯಾರು ಈಯಾ ದಿಂಜನ್ನಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ರಿಕೂರ್ಟ್ ಮಾಡಿರೆ ಎನ್ನ ತೋಂದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಸಿದ್ದಾದ್ಯಂತಿ.—ಮೂಲರನೆಯ ವರ್ಗದ ನಾಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಕೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕರ್ಮಚಿನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದಿಂಡನ್ನು ಕರ್ಮಾಂಶವನ್ನರು, ಸೂಪರ್ ಡೆಂಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಿಂಡನ್ನು ಪ್ರೇಸಾಗಿ ನೇಮು ಕರ್ಮಾಂಶವಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಪಟ್ಟಿಕೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕರ್ಮಾಂಶವನ್ನಾಯಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೇಮು ಕರ್ಮಾಂಶದರೆ ತಕರಾಲ್ಲ. ಅದರೆ ಇರು ಬೀಲೆ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕರ್ಮಾಂಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಿಕುದು. ಸಾಮಿರಾರು ಮಂದಿ ಬುದರಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬು ರಿಗೂ ಇಂಟರ್ ಹೈ ಎರಡು ನಿಮಿಂಬಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾತ್ ಮಾತ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೇನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

జనదుర్జచ్ఛిపదుత్తారే. మంత్రిగాళుప్రవాన బరువుదరింద్ర లుపయోగావిరుత్తాడే. అదరిందరే జనరు అవరస్తు కరేదుకోందు హోగ్గుత్తారే. మంత్రిగాళు యాదే బరలి అవరు జనరు అపచాలన్ను కేళి అవస్తు బరేదుకోందు ఎరదు చుంబరు తింగళ నంతర తీరుగి నమగే తిళ సుత్తారే. యారు దూరు, మసవి కోదు త్తారో అవరిగేతీశిసుత్తార్చ; అదుబళ్ళెయిదు.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಕೆಡ್ರಿಯಟ್ ನೋಳಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ್ಥಿ ಸೆಕ್ಕೆಡ್ರಿಗಳು ಯಾರು, ಅವರ ಹೆಸರು ಏನು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ಕೆಡ್ರಿ ಯಾರು, ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮು ಕೆಯ್ಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಲಿನ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೂಂದಾಯಿ ಅನೆಂಬಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಡಾಗೆ ಅಲ್ಲ ಸಿವಿಲ್ ಲಿನ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇದುರು. ಯಾರಾಯಾರು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ವರೆ, ಅವರ ಹಗಾರ, ಹನರು, ಎಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕಾತ್ತು. ಈ ವಿಶಾಲ ಮೇಸುನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಸ್ತೋತ್ರ ಆಗಾಗಲೇ ಎರಡೂವರೆ ಪರಿಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಸಿವಿಲ್ ಲಿನ್ಸ್ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಬಿರಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀಮಾಡ ಕಿಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ನವರನು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನೋಡಲುಕೆ ಹೋದಾಗೆ, ಸಿವಿಲ್ ಲಿನ್ಸ್ ಪೀರಂಟಿಗೋಽನ್ನರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೇ ಏಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ಯದ ಸ್ಥಾರ ಫಲಿಯಾ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬೆ. ಸಿದ್ದಾರ್ಥ. — ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ವಿಶೇಷವಾದ ತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗೆ ಬಂಧ ದಿ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಹೆಡ್ ಕಾರ್ಫರ್ನ್ ಅನಿಸ್ಪೇಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಹಿ ಸರ್ವೇ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಬಿ ತಹಸಿಲವಾರಿದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರು ಸಬೆ ದಿವಿಜಾಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಬಂಧ ದಿ.ಸಿ. ಕೈಕೆಳಗೆ ಬಂಧ ಹೆಡ್ ಕಾರ್ಫರ್ನ್ ಅನಿಸ್ಪೇಂಟ್ ಇರಬೇಕಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಡ್ ಕಾರ್ಫರ್ನ್ ಅನಿಸ್ಪೇಂಟ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಬಂದು ಸಬೆ ದಿವಿಜಾಗಳನ್ನು ತುರ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಡ್ ಕಾರ್ಫರ್ನ್ ಅನಿಸ್ಪೇಂಟ್ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೆರಿತದಿನಬೇಕು.

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿಯ ಮತ್ತು ಜಮ್ಮಿನಂದಿ ನೆರ್ಬು ದಿವಿಜಿಂಗ್ ಕಿಲ್‌ದೆ ಹೆಡ್ ಕಾರ್‌ ಫರ್‌ ಅಲಿಸ್ಟ್ರೆಪ್‌ ರನ್ಸ್‌ ವಿಜಾಪುರ ಬಾಗೆಪಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗೆ ನೆರ್ಬು ದಿವಿಜಿನರ್ ಅಧಿಕಾರಣ್ ನೆನ್ನಾಗಿ ವಾಡಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟಿ ನೆರ್ಬು ದಿವಿಜಿಂಗ್ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇದ್ದಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದಿರುವದು. ಅ ಅಧಿಕಾರಣ್ ನು ಮುದ್ದೆ ಬಿಹಾರ್‌ಕ್‌ ಬಿರುಲು 25 ಹೆಚ್‌ ಲು ಹಾಡಿದಾಟಿ ಬಿರಂಜ್‌ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದೆ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಎನ್. ಇ. ಎನ್. ಕೋಟಿದೆ, ಕಾರಣ ಈ ಅಧಿಕಾರಣ್ ನ ಕೆಲವು ಬಹು ಹಚ್ಚಾಗಿ ದುರ್ದಾರ್ಡಿಸಿದೆ.

ତୁମ୍ଭିରୁ ହେବେ କାହାକିମିର ଅମ୍ଭିନ୍ଦେଇନ୍ଦ୍ର ନାମରେ
ଦିବିଜନ୍ମ ଅଧିକାରନ୍ତିରୁ ରିମ୍ବାବ କାରଣ ଜିଲ୍ଲେରୁ ଯୁ ଜାଗା
ଦଲ୍ଲି ଦି.ନି. ମୁତ୍ତୁ ଅପର ଅମ୍ଭିନ୍ଦେଇନ୍ଦ୍ରରୁ ଜରଦେଇ
ରିମ୍ବାବ ଦିବିନଗଭୀ ବହମତିରୁଥିବାପାଇଁ. କାରଣ ହେବେ
କାହାକିମିର ଅମ୍ଭିନ୍ଦେଇନ୍ଦ୍ର ନାମରେ ଦିବିଜନ୍ମ ଅଧିକାରନ୍ତିରୁ
କାରାମନ୍ତିର ଏରଦନେଇୟ ଅଂଦରେ ଏବାପର ନାମରେ
ଦିବିଜନ୍ମ ଜନ ମାତି ଆ ଅଧିକାରନ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭବିତା

A-B-M

ಫ. M.
ಜನ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಪಾನ ಬರು
ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಜನರೇ ಕರೆ
ದುಕ್ಕಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲ
ಬಂದು ಅಪರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಲನವಾಗುವುದೆಂದು

(ಶ. ಮಿ. ಡಿ. ಸಿದ್ದಾಂತ)

ಬೇಕು. ಏಬಾಪ್ರ ಸಿಟಿ ನವೆ ತಹನೀಲದಾರರ ನಳ ಕದಮೆವಾಡಿ ಅವರ ಕೆಲನ ಹಡ್ಡಕ್ಕಾಟರ್ ಅನ್ನಿಸ್ತೇಂಳರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿನಬೇಕು.

ವಿಜಾಪುರ ಸರ್ಬ ದಿವಿಜನ್ ನಿಸಿರ್ವಣ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಜಾಪುರ, ಬಾಗೆವಾಡ ಮತ್ತು ಮುದೈಬಿಹಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಜೊಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳಿಂದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಗುಪ್ತದಿಲ್ಲ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಕಲನ ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವದು. ಈ ವಿಷಯ ಮೂಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ನಡೆದಿತ್ತು. ಬೆಳಗಾವಿ ದಿವಿಜನ್ ಸಮಿಷತನಿಗೆ ಕೇಳಲು ಅವರ ಶಿಫಾರಸನ ಸಹಿತ ಕಾಗಡಪತ್ರಗಳು ಸೆಕರ್ಚೆರಿಯಾಗಿನಲ್ಲಿ ಅವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಜನರ ಹಿತಕಾರಾಯ ವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಕನ್ನಾಲಡೇಚ್ಡೆ ಪ್ರಾ

ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬಂದೋಂದು ಬಿದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹಳೆ ಅಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಡಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟ್ಯಾ. ಈ ಅಂದಾಜನ್ನು 50 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ತಯಾರಿಸುವಾದಿ ದ್ವೀರ್ಘ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದೀರು ಎನ್ನೋ? ಅಂಥ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಡಿಗೆನ್ನು ಪ್ರಿರತಕ್ಕ ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ರ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಮಿಸ್ತರ್ ಗಾರ್ಡ್ ಬೆಳೆಕೆಂದು ಕಾಂಪ್ಲಿಸ್ಟ್ ಹಿನ್ನೆಸೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ

ಜೀವೆ. ಆ ರೀತಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟು ದಿಸ್ತರೆ ಕನ್ನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕಾಣ್ಣಿಸ್ತೂಪ್ಯಾಪ್ತಾನ್ ನಲ್ಲಿರುವ ದನ್ನು ನಾವು ಅಗುಮಾಡಿದೆತಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕಾಣ್ಣಿಸ್ತೂಪ್ಯಾಪ್ತಾನ್ ಎರಡು ದಿವಸ ಇಂಜು ಕೊಳ್ಳುಪ್ರಾರಂಭಾಗಿತ್ತೋಿ? ಕಾಣ್ಣಿಸ್ತೂಪ್ಯಾಪ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಅಥ ಪ್ರೈಸಿಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಿದೆ ಹೊದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಅಥ ಪ್ರೈಸಿಜರ್, ಕಾಣ್ಣಿಸ್ತೂಪ್ಯಾಪ್ತಾನ್ ವಿತರಕ್ಕಿಂತ ರೂಲ್ಸ್ ಅಥ ಪ್ರೈಸಿಜರಿನ ಪ್ರಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕೊನೆಯಪಕ್ಕ ಒಂದು ದಿವಸ ವೀನಲಾಗಿದಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ದಿವಸ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯ ರೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಪ್ಸ್‌. — ಬಿಡ್ಡೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ದ್ವಾರೆ, ಈ ಬಿಡ್ಡೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತಿ ಅಂತರಳಿ ಯಾವರಿತಿ ನಮ್ಮು ಲಾದ್ಯೈವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಿಲ್ಲವು, ಯಾವ ರಿತಿ ಲಾದ್ಯೈವನ್ನೇ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮನ್ಯಾಪುದನ್ನು ತೋರುಲು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಅಷ್ಟರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಾತ್ಮೆ ಬಿಡ್ಡೆ ಪ್ರಾಯಿಜಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಲಿ, ಅವು ಇವ್ವಾಗಿ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಫಿಗರ್‌ ಅಪ್ಪು ಲಗುಪಾಗಿ ನುಲಬ್ಬಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಪ್ಪು, ಬಿಚ್‌ ವಿತಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯತ್ವ ವಿತಕೆ ಕೂಡಬೇಕು? ಇಲ್ಲಾ ಮುದಾದರೂ ಬಾತೆಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೂಡ್ಡು ರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೂ ಬಿಕಾರಿಗಬಾರದು. ಕಡಮ್ಮುಕೂ, ಬಿಕಾರಿಗಬಾರದು. ಕಡಮೆ ಬಿಕಾರಿದರೆ ಹಾನಿ ಲಾಂಟಿ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಿಚ್‌ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಈ ರಿತಿಯಾಗಿ ನಕಾರ ರದವರು ಯಾವ ರಿತಿ ಬಿಚ್‌ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ನಿಗರಿ ಇಂಜ್‌ ಕಣಿಲ್ಲ ಕಣಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಜವಾಬಾರಿ ನಮಗೆ ಇಸಿ. ಈ ಬಿಡ್ಡೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂದಿದಾಗಿ 14 ಲಕ್ಷ ದೂರಾಯಿಗಳ ಲಾಳಿತಾಯ ಅಗುತ್ತದೆಂದು ತೋರಿಸಿದಿರಿ. ಅಗ ಹೇಳಿದ್ದ ಲಾತ್ತತೀಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮೂದುಮಾಡಬಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಿಚ್‌ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ವಿತೀಯಾದ್ದರಿಂದ ನಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಲಾಳಿತಾಯ ಬಿಡ್ಡೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಈಗೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ
ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. 1958-59ರ ಅದಾಯ ವೆಚ್ಚೆಗೆ ಗಳ
ಬಗ್ಗೆ 50 ಕೋಟಿ 96 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಅದಾಯವೆಂತಲೂ, 50 ಕೋಟಿ 82 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
ಗಳು ವೆಚ್ಚೆವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ 14.05 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
ಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅದಾಯವೆಂದು ಅಗನ ಉತ್ತರ್ತ
ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಈಗ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ
ಒಂದು ಸಫ್ಲವೆಂಬರಿ ಬಿಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಬೇರೆ ತಂದು
ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನುವಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ
ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಂತಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ, ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ
ನಿಮ್ಮ ಬಹಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ವರ್ಷದ
ಪಾರಂಭದಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ
ಅದಾಯ ತೋರಿಸಿ, ವರ್ಷದ ಪ್ರೇರಾದಸ್ತಂತರ ಎರಡು
ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚೆ ಹಚ್ಚಿತ್ತಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ
ನಿಮ್ಮ ಬಹಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದರ ಅರ್ಥ ಹೇನ್ನಾ?
ಹಂಡಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ನರು ಅಡಿಕಾದ ವಿಚಾರವೆಚ್ಚು
ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಸ್ತಾನಾಲು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿ
ದ್ವಾರೆ. ಈಗ ಸಫ್ಲವೆಂಬರಿ ಗಾರ್ಜಾಟಿಸಲ್ಪಿ ಎರಡು
ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೆನ್ನ
ನೆಂದರೆ ಹೊದಲು ಹೊರಿಸಿದ ಈ ನಕಾರಾದವರೇ
ತಮಾರಿಸಿದ್ದ ಬಿಡ್ಡಿಟ್ಟು 50 ಕೋಟಿ 96 ಲಕ್ಷ 65
ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ಮತ್ತು 50 ಕೋಟಿ

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾರಿಯಪ್ಪ.—ಖಚಾರ್ಗಲಲ್ಲ. ಉಳಿಯಿತು, ಅದಕ್ಕೆನುಮಾಡೋಣ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯ ಕಾಗ್ಯಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಹಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನನ್ನೂ ಉಳಿಸ ಬಾರದು; ಅದ್ದೀಪನ್ನೂ ನಡ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲ್ಲಿ ಬೆಕಾಗಿದೆ. ನಮಾಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆ ಮತ್ತು ಜನಾರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಗಳನ್ನೇಸ್ವರವಾಗಿ ತೆಗೆದಪರಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ್ನೇರಿ. ಇದು ನಾಯಿವೇ ? ಇಂದ ನಮಾಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಹೇಳಲೂ ಖಚಾರ್ಗಾದಲು ದ್ವರ್ಕೆಯಿಲ್ಲದ ನೀವು ಇನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಫಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಯಾತ್ಸ್ವಿಗೋಳನ್ನುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ನಿಖಾಗೇ ಈ ಮಾಲಫೋತ ಪ್ರಶ್ನೆ ತೇಳಿಸ್ತೇನೆ ? ದೀರ್ಘ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಬಾಧನಲ್ಲಿ ಕುಂತಿಗೋಳಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲನಮಾಡತಕ್ಕ ನಕಾರ ಇನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾತ್ಸ್ವಿಗೋಳನ್ನುತ್ತೀಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲದೇ ? ನೀವು ಈಗ ತಯಾರಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗಳು ಸ್ವಿಯುಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಸ್ವಿಯಿಂಗ್ ಗಳು. ಸ್ವಿಯಿಂಗುಗಳ ಹೇಳಿಗೆ ಗಮನವಿರತಕ್ಕ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಿಯುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ನಾಧರವಿಲ್ಲದೇ ? ಈ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಿಯಿಂಗುಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕಿ. ಅವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಾಸ್ತವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಯಲಗೆ ಬೋಣಿ.

Sri T. MARIAPPA.—We have a Plan.

Sri K. KENCHAPPA.—Plan is such a vague term. For what object have you prepared the Plan? What is the aim that you want to reach?

ಇದು ನೀವು ನಮಗೆ ತೇಳಿಸಿದ ಪಾಠತ್ತ ; ಇವನ್ನು ಕರುಡಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದಿಂದು ನಾನು ನಿನ್ನ ನಕ್ಷೆ ಪೀಠೀಲ್ನೇ ದಿಮಾಂಡಿನ ಹೇಳಲೂ ಇದೇ ಪಾಠತನ್ನು ತೇಳಿದ್ದೀನೆ. ದ್ವರ್ಕೆರ್ಕೆಂಬ ಪ್ರೀಸ್‌ಸಿವಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿನೇನೋ ತೇಳಿದ್ದಿರಿ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ? ಮುಧ್ಯಮಾರ್ಗಾಯಿವರಿಗೆ, ಕೆಳದಜ್ಞ ಯಾವಿಗೆಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೊರಕಿಸಲು ವಿವಾದು ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ? ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕನುವುದು ನಕಾರದವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ವಲ್ಲವೇ ? ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ? ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜೂಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನಾದರೂ ನೀವೇ ಭಾಷಣದಲ್ಲಾಗಲ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಾಗಲ ತೋರಿಸಿ? 1955-56 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಅ.P.S.C. ವಾರ್ಫಿಕ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅಗನ್ನಿ ನಮ್ಮ ಕುಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, viz., Annual Report of the Public Service Commission for the year 1955-56. Still you place the Budget before us.

ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬಿಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇರೆ ಎಷ್ಟರಮಾಟ್ಟಿಗೆ ಯಂಬುದನ್ನು ಇದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇಂಥಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಧಾ ಖಚಾರ್ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ಧರ್ಮ ? ನಿಮ್ಮ ಅ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯಾರ್ಥ ಬುಕ್‌ಗೇನೂ ಬೆಲೆಯೇ ಇದ್ದಂತ ಕಾಣತ್ತಲ್ಲ. ದೇವತದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಮಸ್ಕರಣ ಜಪ್ತಿ ಬೀಕರಪಾಗಿದ್ದರೂ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಅ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಷ್ಟನ್ನೂ ನಕಾರದ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನಿನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ;

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಪರ್ಸಿನಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಇವರು ವಿನೇನೋ ತೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾರಿಯಪ್ಪ.—ಆಗ ತಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿಟ್ಟಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನೀವು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಹೌಸ್ ಅಥ ಕಾರ್ಮಾನ್‌ನು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ—ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ ಇನ್ನೂಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು. Even the devil can quote scriptures.

ನಾವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ವೇತ ತರೀಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಾಂದು ಇಲ್ಲಾಂದು ಇಂಡೆರೆಕ್ಟ್ ಚರ್ಚ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ; ಉಳಿದೆವಿಟ್ಟ ದ್ವರ್ಕೆರ್ಕೆ ಚರ್ಚ್‌ಕ್ಷೇಪಣ. ನವ್ತಲ್ ಹಾಕತಕ್ಕ ತರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಾದರೂ ಇದರ್ಲೀ? 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

Sri S. D. KOTHAVALA (Chikodi).—On a point of order. Now the discussion is on the Demands under General Administration. He is speaking something which is not at all relevant to the subject. Can irrelevant talk be permitted?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I feel it is not a point of order. Anyhow he is speaking on Demands framed in the Budget.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ Unemployment benefit, sickness benefit, maternity benefit ಇತ್ತಾದಿ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟ್ರಿಟ್ಟ, ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಾತಿಬೆಕು, ನಂಗೆ ಇಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾದ ಹೇಳಿನ್ನುನ್ನು ರಕಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ದುಡಿದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ನ, ದುಡಿಯದ ಇರುವವನಿಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೇಳಿತ್ತಾರೆಂಬ ಶಂಕೆ ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಇರಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಕಾನಿನು ಕಟ್ಟಲೇಗಳಿರುತ್ತಿದೆ.

ಬಡ್ಡಿಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ directive principles ಎಂದರೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಲೋಪವಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಟ್ ನಿಗ್ರಾ ಇಷ್ಟದೆ, ಕುರಾದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬ ಭಾರವಾಗಿದೆ. 55,68,98,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಿರಿದೆ 29 ಕೋಟಿ ಚೆಲ್ಲರೆ ಬಿಲ್ಲರೆ ಬಿಲುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾರಿಯಪ್ಪ.—ಶೇಕಡಾ 48 ರಂತೆ ತರಿಗೆಯಿಂದ ಬಿಲುತ್ತದೆ ನಾನೇ ತೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಂತ ಶೇಕಡೆ ಏರಡು ಕಡಮೆವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಗಳನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ತೇಳಾಪುದರಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ taxation policy ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ತೋರಿ

ಸಿರುವ ಬುಡ್ಡಿಕ್ಕಾಶಲ್ಪವನ್ನು ಮೆಚ್ಚೆಂದೋ, ಏನು ಪಾಡಬೇಕೋಗೆತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನಾಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—Uniform taxation measures ಎಲ್ಲವೂ ಸೆರೀಕ್ ಕುಟುಂಬಲ್ಲಿ ಜರ್ಜೆಯಾಗಿ ಅವನ್ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏರದೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ತತನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಭೂಜ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ನರಕಾರದಿಂದ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ನರಕಾರವೇಲೋ ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯೇಲ್ಲಾ! ಏಕ ವ್ಯಧಾ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರ್ಲಿ! ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯುಂಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಯಾಧಿಕಾರಿದ್ದಾರೆ. 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ಪರಮಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಭಾಗ ಜನರವೇಲೇ ತರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬೆನ್ನು ಮೂರ್ಕೆ ಮಾರಿದು ಬಿಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅವನರವೇಲೇ ಈ ತರಿಗೆಯ ಭಾರ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಬೇಕಾತ್ಮದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರ್ನೇ. ಇವನರವೇಲೇ ತರಿಗೆಯ ಭಾರ ಬೇಕಾತ್ಮದೆಯೋ ಅಧಿಕಾರ ಬೆನ್ನು ಮೂರ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವವರ ವೇಲೇ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ, ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವವರವೇಲೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವವರವೇಲೇ ಬಿಧಿ ರೆ ನಿಮಗೆ ಶರಭಾಸಾಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತಿರ್ನೇ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬಡವನ ಮೇಲೆ, ರೈತನ ಮೇಲೆ, ನಿರ್ಗತಿಕನ ಮೇಲೆ ಬಿಧಿ ರೆ ಇವೆತ್ತೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಇರಬಾರದು. ನಾಯಾಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡೋಣ, ನಿಮಗೆ ಅಲೆಪ್ಪ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನಾಯಿಬ್ಬಿರೂ ಹೇರಣು ಹೋಗುವವರೇ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಾವರಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಹೋರಣುಹೋಗುತ್ತಿರ್ದೇ. ಅನೇಂಬಿಲ್ಲ ಯಿಲ್ಲ ಯಿಲ್ಲ ದಲ್ಲಾ ಹೋರಣು ಹೋಗುವವರೇ, ಭೂಲೋಕದಿಂದಲೂ ಹೋರಣು ಹೋಗುವವರೇ. ಈ ತರಿಗೆಯಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಿರ್ನೇ. ಈಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ನೇ, ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ನೇ. ಅಕವ್ಯಾತಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನರಕಾರ ಬಂದರೆ ಇಂಥಿದ್ದ ನೆಲ್ಲ ತಗೆದುಬಿಟ್ಟಿನ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿಮ್ಮಂಥ ವರ ಮೇಲೆ ತರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಕಿನಿನೆಕ್ಕಂತಲೂ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿರ್ನೇ. ಅದ್ದಿಂದ ತಾವು ಬಡವರಿಗೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಘೆವನ್ನೆಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಾಡಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಾದಿರುವುದಾರರೂ, ಏನು ಹೇಳಿನ ಸಾಲವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿತ್ತಿರುವುದೇ ಅಗಿದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಬಿಧಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಿಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನಾನು ಅಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿವಾದ ಪಡುತ್ತಿರ್ನೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಇರುತ್ತಿರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿಲಾರೆ. ‘ನಾನು’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ‘ನಾವು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ನಾನೂ ಇರಬೇಕಾದಿಲ್ಲ, ತಾವೂ ಇರಬೇಕಾದಿಲ್ಲ, ಪಾಟಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿ ಬಿಳಿಯುತ್ಪಾದ ಬಂದು ಪಕ್ಕ ಹೋಗಿ ಬಹಳ ಕಡವೆ ಬಿಳದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೆಂದು ಪಕ್ಕ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದೇ ಬಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಡಿತ ವಹಿನಿ ಕೊಂಡಲಾಗಾಯು ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನಗೆ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ “ಮಾಹನೀಯರೇ ನಿಮ್ಮ ನರಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಮ್ಮೆ ತರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿತ್ತೀವೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರ್ಲಿ. ನರಕಾರ ಕೊಡಿ, ನರಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿತ್ತ ತರಿಗೆಯ ಹೊರಣುಂದ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡು ಹಾಕುತ್ತಿರ್ಲಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡೆ ಜನತೆ ಬಿಧಿಕಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿತ್ತಿರ್ನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರ್ಲಿ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆ ಬಿಳಿದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಭಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪುಗಿಯಲ್ಲ. ಏರದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯಲ್ಲಿದೆ ಬಾತು. ಈ ಅಧಿಭಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿ ಬಿಡವನ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಎಪ್ಪರಮಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ? ಹಿಂದೆ ಏರದೊವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಬಿರುತ್ತಿದ್ದವನಿಗೆ ಈಗ ಬಿಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿರುತ್ತಿರುಹುದು. ಧಾರಣಾವಾಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಿಂದ ಹಿಗೆ ಅಗಿದೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಾರಣೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತಿರ್ನೇ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿಪುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೆಬ್ಬಿಲ್ಲ. ಅದುದಿಂದ ದಯಾವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಬಿಡೆ ಇಡ್ಡನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ ಕೂರುಡರಂತೆ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರೇಂಬಿದನ್ನು ವಿಷದವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನರಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಡಳಿತದ ದಕ್ಕಿತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಇದ್ದೇ ದೇಶಪೆಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿದೆ!

ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಾರ ಹೇಳುತ್ತಿರ್ನೇ. 1957 ನೆಯ ಇನ್ವಿಸಿ ಮೇಲೆ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಿಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದನ್ನು ಬಂದಿಲ್ಲ. Acknowledgment ಬಂದರೆ ಉತ್ಪಾದ ಬಂದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಕಾಗದಶರ್ತಗಳು ಹೇಗೆ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಬಿಡಾದುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ಪುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಈಗ ಈ Local Development work ಗಳನ್ನು ಏಕ ತೆಗೆಯ ಯಾತ್ರೆ ಇರ್ಲಿ! 1935 ನೆಯ ಇನ್ವಿಸಿಯಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಯಾವದೋ �D e v e l o p m e n t ಕುಟುಂಬ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಿಂದಿದ್ದೀರಿ. ವಿನ್ನ ಹೊತ್ತಿದೆ ವಾದಿರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಂಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಾರಗಣ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಇನ್ನೂ ಏನೆನ್ನ ಮುಗಿಸಿದ್ದಿರೋ ಅವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವಿರಣಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಲ್ಲಿ ಲೈಂಗ್ಲಿ Town program ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಡಪ್ಪ)

ಉಪರ್ವದಿನದಲ್ಲಿ ಈ Local Development work ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಹಾಕಬೇಕಿ ಎಂದು ಅಡಕೊಂಡು ನ್ನೇರ ಒತ್ತಾಯಿವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಇಂದಿರಾಗಳ ದರಿಗೆ Merit ನೋಡಿದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಡಪ್ಪ.—Merit ನ್ನೇನೂ ಇಂದಿರಾಗಳ ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. Village Communications ಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡು ದಿಸ್ತಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ದಿಸ್ತಿಕ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಮೊತ್ತ ಒಂದು ನೀರಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾಗಳ ಮರಿಯಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ, ಇಂದಿರಾಗಳ ಕೇಳಬೇಕು.

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಳರ್ವೆ Programme ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಮಾರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಒಂದುಸಲ Cabinet ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಪಡೆದು ಅನಂತರ ಖಾರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ಬಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನೀವು ಇಗ ಮಾಡಿದರೆ ಒಕ್ಕೆಯದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಮಾರು ಕಾನೀನ ಕೆಲಸವೂ ಆಗದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಡಿನ್ ಬಿನಪ್ಪ (ಶ್ರೀಕೋಲೇಪತ್ಯೋಗಿ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ಕ್ಷೇತ್ಯಾವಂತಿಗಳು).-ಮಾರು ಕೆಲಸವೇಕೆ, ಮಾರು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಡಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಹಿರಿಯಾರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಿರ್ಲಾ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು Combined Dispensary ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲವೇ? ಹಿರಿಯಾರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ Research Institute ಬೇಕೆಂದು ವಿನೆನ್‌ಎರ್ಕೆಳ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರ್ಲಾ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದಿದ್ದಿರಲ್ಲ ಇನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದಿರಿ? ನಾಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಪನೂರು ಮೈಲ್ಗಳ ದೂರ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕ್ಕೆನ್ನನ್ನು Open ಮಾಡಿಟ್ಟು ಬರುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಉತ್ಕಾರಾವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದ್ದಿರಿಂದ ಇಂತ್ರಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿನ್ನುತ್ತೀನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಪ್ಪ (ಗಾಂಧಿನಗರ).-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ ಬಾಬಿನ ಬೇಡಿಕೆಗ ಇನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕುರು ಸಲಹಾಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀನೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ನಾವ್ಯವನ್ನೆಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದರೆ, ಸರಕಾರ ನ್ಯಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ನಿಶ್ಚಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಬೇಕು. ಎಂಬುದನ್ನು ಅಕ್ಷಯಕಾರಿಗಳ ಪಾಲನುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಖಾತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬುಲ್ಲದ್ದೆ ಕಾಲವನ್ನು ದೇತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ ಅಗ್ನಕೋಲ್ಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಶ್ರೀಪತಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿನ್ನು ನಾನ್ಯ ತೆದ್ದಿಕೊಂಡು ಉಂಡ ನನ್ನ ನಕ್ಷೆಯಿಗಳ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆ

ಗಳನ್ನು ನರಿಪತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯು ಬೇಡ, ಜಾತಿಮತ ಪಂಥಗಳ ವಾತಾವರಣೆಯೇ, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯು ಅಳ್ವಿ ನಮ್ಮ ಧೂರಣೆಯಾಗಿರಲ್ಲ, ಗೋಳಿಗುಮ್ಮೆ ಪದಂತ್ರ ಕೀತ್ತಿ ಬಿರಲ ಎಂದು ನನ್ನ ನಕ್ಷೆಯೇಗೋಗಿಗಳೂ ನಾನ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮುಖ್ಯಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪಂಸಂತಿಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕುಂದುಕೊಂಡು ರೆಗಳನ್ನು ದಯಾದಾಳಿಸ್ತುಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪಡದದೆ ನರಿಪತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಕುಂದುಕೊಂಡು ಕೊರತೆಗಳ ಕೇಳಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅರಿತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಭೇಟಿಕೊಬ್ಬು ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರ ರೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೀವದಾನ, ಬಡ್ಲಿ, ವರ್ಗಾಂವರ್ಗಾಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆದೆಗೊಂಡದೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರಿನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೀವ್ರಾನ ಚನ್ನು ಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನ್ಯಾಯನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕಂತಹ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಬದವನೇ ಇರಲ್ಲ ಬಲ್ಲಿದನೇ ಇರಲ್ಲ ಒಂದೇ ದ್ವೀಪೀಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ದರ್ಜ, ಅಹಂಕಾರ ಮನೋಭಾವಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಮಾನವನೋಡಿ ಮಜ್ಜಾಹಾಕಾವ ಕೆಲವ ವನ್ನು ತಂತ್ರಾ ಅಪಾರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಳಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ ಪಜ್ಜಾದಿ ಕರೋರಾಣಿ, ಮುದೂನಿ ಕು ನುಮಾದಿಫಿ ”

ಎಂಬ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ, ವಜ್ರದಂತಿ ಕರಿಣಮನಸ್ಯಭಾಗಿ ತಪ್ಪಿತನ್ನರ ಮೇರೆ ಉಚಿತ ಕ್ರಮಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೊವಿನಂತೆ ಕೊರವಾಗ ಹೃದಯದಿಂದ, ದೀನದಲತರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ದುಂದುಖಿಗಳ ಅಪವ್ಯಾಗಳ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದರ ಸಿವಾರಣಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜವಾಬಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ನಾನ್ಯನಾಗಳನ್ನು ಕುಶಾಧಿಯಿರುವ ಅದಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ವೇಷಾಂತರದಿಂದರಾದೂ ಲಂಜಕೋರೆತನವನ್ನು ಹತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಏರಡುಕೋಳಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧರ್ಮಧರ್ಥಿ, ಒಂದು ಕಾನೀನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖಸು ಮಾಡಬಾರದು, ಪ್ರಜೆಗಳು ಬೆರಾರುಸಿ ದುಡಿದಿರವ ಹಣ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಲೇಖ್ವಾ ಹಾರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅದ್ವಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲ್ಲ, ಏರೋಡಿಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲ್ಲ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಉಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೆಲ್ಕ್ಕೆ ಹಚಾರಿಗಳಿಗೂ ನಾ ನಡೆಯಿಂದ ದ್ವೀಪೀ ದೇಶದ ಫುನೆಕಾರಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ದೇಶದ ಹಿತಕಾಗ್ಗೆ ಕೆಂದ್ರದವರೇಂದೀಗೆ ನಿಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ವಾದಿಸಿ ನಾಮ, ದಾನ, ಭೇದ, ತಾಗಿಗ ಶಿಂಬ ಚತುರೋಪಾಯಗಳಿಂದ ಸನ್ನ ನಾಡಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲಂಬಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ವಿವರಗಳ ತೀವ್ರಾನ ಕುಗೊಳ್ಳುವಾಗ “ಹಾವು ನಾಯಾದಾರದು, ಕೊಲ್ಲಾ ಮಾರುವಾಗ ಪಾರಾದು” ಎಂಬ ನಾಯಾದಾರದು, ನಾಯಾದಾರ ಮಾರುವಾಗ ಪಾರಾದು ಎಂಬ ನಾಯಾದಾರದು ಅದಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪಾರಾದು ಎಂದಿರುವ ಅರಿತು ಮಾಡಿಯಾಗಿದ್ದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಿಂಜಿಯ ಬಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮಾಟೆ ಅರನ ರೊಬ್ಬಿರು ಹೊಡಿದಿರುವ ಏರಂತ್ರನ್ನು ನಾಗಳ ಅಡಳಿತ ತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ, ನಿಗೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ

ಯಾವ ದಾಢ್ಯಾಕ್ಕು ಒಳಗಾಗದೆ, ತರುವಿತರುಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಕ್ಕೂಡದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ದೇಶದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು ಗಳಿಂದ ಖತ್ತನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಾಲಮಾಡದೆ ದೇಶದ ಅರುವುರುವನ್ನು ನಿರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ದ್ವರೆ ಹಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿನೆಂದು ಹೊರತು, ಹಾಲು ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಕ್ಕಾದ್ಯುಗಿಗಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗೆಂದು ರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಪಡಿ. ಅರಿತರೆ ಅರುಪಟ್ಟು, ಮಾರೆತರೆ ಮಾರು ಪಟ್ಟು ಎಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಪಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸಿಲ್ಲ ನಾನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಕತೆ ಯಂತೆ ಅಡಳಿತ ನಡಸಲೆಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟಿ, ನಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ ಬಾಬಿನ ಆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ତୀରେ ଏଠ. ଶି. ନରସିଂହଙ୍କୁ-ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ, ତି ବେଳେ କ୍ଷେତ୍ର ବିଶ୍ଵାମିର ପାଦମାତ୍ରା, ଏ ହିଂଦୁ 1957 ମେ ଜନ୍ମିଲୁ ଅନ୍ଦରାଜୁ ପତ୍ରରୁକୁ ମୁଦିନୁବାଗ ନାମୁ ଏନୁ ହେଲିଛନ୍ତି ଅତିରିକ୍ତ ପିତାମହଙ୍କୁ ମୁତ୍ତେ ହେଲିଛି: ପ୍ରମାଣିତ ବିଭିନ୍ନ ଜନମନୁ ନେଇଦିରିବେ, “କେତେବେଳେ କେତେବେଳେ କିମ୍ବାବାଯାଦାନ” ଏବଂ ହେଲାବିନ୍ତାକିମ୍ବାଦିବେ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾರಿಯಹ್ಯ. —ಹೆಚ್‌ಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್‌ಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ್‌. — ಹಾಗಲ್ಲಿ. ನಾವು ಏನೇ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿಹಿತ ದಾಖತೆ ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕು, ಉಂಟಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮಾರ್ಥವಾದ ಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ನಾವಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ನುಡಿಯಾ ರಜಣಿ ವಾದಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೂಬಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕಾಡ ತ್ವರಿತ ಬಂಂಬಿನವರ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದಿರುವವರ ಮೇಲಾಗಲ ಎಷ್ಟೂಷಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. “ಗೋಕರ್ಕು ಮೇಲೆ ಮಳೆನು ರಿಂದಂತೆ ಸರಬರಾಜು” ಎಂಬ ಪದದಂತಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಗಳಿಲ್ಲ. ಬಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಾಖತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, 1956-57ರಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಲುಗೀನಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇಜಾರಿ ನಿರಾನವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ನುಡಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯರ್‌ ಮಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆ ಸಲಹಿಗೆ ತರಬೇಗೆ ಗುತ್ತಿರುವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿದಿನ ಮಾತ್ರವಾದಿಂದಾಗಿ ಇ.ಡಿ. ಗೋರವಾಲರವರನ್ನು ತಂದರೂ ತಂದಾಗ ಹೇಳಿದರೂ, ಜೀಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಇಂಟಿಗ್ರೇಟ್‌, ಹುದೆಗಳ ಸಮಾಕರಣ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿರುವವರುಬೇಕು, ದೂರದರ್ಶತ್ವವಿಲ್ಲವಾದವರು ಬೇಕು, ಅಂಥವರನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಆಗ. ಅದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿ ಬಿಂದು ತರಬಾಯಿತೇ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದುಂಡಿಗೆ ಕಾಯದೆಯೇ ವಿನಾದರೂ ನುಢಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ, ವನಿ ಇಲ್ಲ! ಕಾರ್ಯತ್ವಿತಗೊಳಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಲ್ಲರೇ ವನಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ, ಸನಗಿ ತೋರಿದಂತೆ ಎರಡು ನುಡಾರಣೆಗಳು ವಾಡಿದಂತಿದೆ. ಮೊದಲು ಬಿರದ ಕಾಗದಕ್ಕೆ acknowledgment ಕೊಡುವ ಸಾಜನ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜೋನ್ಸ್‌ಬಾಗಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚು ಖಚಿತ ಹಾಕಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು
ಮೇಲ್ತೆ acknowledgmentಗಳು ನಲ್ಲಿನಾಗಿ ಬರು
ತ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏರಡನೆಯೆಂದು, ವೊದಲು
ನೇರ್ಕಳಿಕೆಯಾಗಿ ನಲ್ಲಿನಾಗಿ ಏಸಿಕರುಗಳನ್ನು ಬಿಡು
ತ್ತಿದ್ದರು. ಅಗ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರೆಡು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆನಾದರೂ ದಕ್ಕತ್ತಯ ದೃಷ್ಟಿ
ಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅದಿನ ನಾನೇಕೆ ಹೀಗೆ ಪರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಾತನಾಡುತ್ತದೆನ್ನಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಹಷ್ಟೆಕೊಡ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಉದ್ದೇಕೆ ಹೇಳಬಲ್ಲ: ಲೇಬಿರ್ ಇಲಾಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ; ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಬೇರೆಯಾವ ಇಲಾಜೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಒಂದೇ ತರನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೊಂಡಿಯೇ ನಾನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯಾಟ್ ವಿಧಾನಸೌಧ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಜೆ ಬ್ರಿಮುನ ಕೆಲ್ಪಿಸಿಯಂತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಘರುವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡದೂ ದ್ವಿದು ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರೋಸೀಡರ್ ಅಗಲ, ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಚಲನವಲನವಾಗಳ, ಫೋಲುಗಳ disposal ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಗಲ ಯಾಷೆದರಲ್ಲ ಸೊಂಡಲ ಅದೇ ಪರಸ್ಪರಿ ಇದೆ.

ಅಡ್ಡಕ್ಕರೇ, ಬಂದು ವಿಷಯ. ಏನೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ರಕ್ತಗಳವರಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಅಡ್ಡತವ್ವವನ್ನೇ ಬೃಹತ್ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾನ್ಯಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದು ಪ್ರಸಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ವದ್ದು ಬಂದನುತ್ತರ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳಲು ಬೇಕೆಂಬುದು ಬೇಸಿನ್‌ಕ್ ವಿಷಯ; ಅ, ಇ, ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದ್ದರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜೀ. ಬಿ. ಮುಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅದಿಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನುಡಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನೂಡನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮತೀಯೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಜೇಯ ಮೈಸೂರು ನಕಾರ ಎದ್ದಾಗ ರಾಘವೇಂದುರಾವ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂತಾದುವ ಗಳಾದರೂ ಇದ್ದಂತೆ. ಹೊಸ ನಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ತಿಳವಳಿಕೆಯೇ ದೇಹೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸಂಶಯವಾಗಿದೆ. ಫಿಕೆಂದರೆ, ಗೋರವಾಲರ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದ ಉದ್ದೇಶ ಇವೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಗೆ ನಾಕಷ್ಟೆ ಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇಕೆಂಬುದರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೂಪ್ತವಾದರೂ ಬಗ್ಗೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮುಂದಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಧಾನ್ಯ ಅದಿತ ಶಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖಚಿತಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಖಚಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಧಾರಣೆಯ ಕೊಡುಹಾಕುದು, ಸಂಭಳಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅಂದು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾದೆಲ್ಲಾ 1957ನೆಯ ಇನ್ನು ಯಾರು ಇಲ್ಲವಾದೆಯಾದೆ. ಅದರೆ, 1957-58ರ ಅಕ್ಷಾರ್ಥಿನ್ನು ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಅಕ್ಷಾರ್ಥಿನ್ನು ಲೇದುಕೊಂಡರೆ ಅಜಗ್ಜಾವಂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ! ಮಂತ್ರಿ, ಮಂಡಳಕ್ಕೆ 4.27ಲಕ್ಷ ವಿದ್ದು ಈಗ 5.2ಲಕ್ಷವಾಯಿತು. Non-Developmental ಖಚಿತಗಳನ್ನು ಕಡೆಮೆಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಕ್ಕಾಕಾಸಿನ ಸಹಿತರು ಅಗಾಗೇ ಜವಾಬಿಧಾತ್ರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಟ್‌ಗೆ 84ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಾಗಳಾಪ್ತಿ ದ್ದುದು 1959-60ರ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ೬೧ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಾಗಾಯಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಏರಪೂರು ಲಂಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ್)

ರಿಂದಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯಾಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು ಬಾಸಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಮಾರಿಯಾಟ್.—25ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಕಿದ್ದುದು ಹೊಗೆ 35ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹ್ಯಾಂಕ್. ಅದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾಸ್ತಿ ಅಗಬೇದವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ್.—ಯೋಜನೆ, ಪಾಲ್ನ್, ಮೊಬಿಲಿಸ್ ಬಾಸಿಯಾಯಿತೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೇ ಬಾಸಿಯಾಗಬೇಕು? ಅದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯಾಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕೇಲ್ಲ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಏಕಂದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯಾಟ್ ಎನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಸರ್ಕಾರಾರಣವಾಗಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡುವ ಒಂದು ಅಸ್ತಿ. ಅದ್ವೇ ಅಧಿಕ್ಷಾರ್ತಿ ಅಧಿಕ್ಷಾರ್ತಿ ಅಧಿಕ್ಷಾರ್ತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅಧಿಕ್ಷಾರ್ತಿಯಾಗಬೇದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ದ್ವಕ್ಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೆನ್ನು ಎಂದರೆ ಹಲವಾದು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾರ್ತ್ತಿ ಮಾಲ್ಯಾರ್ ಧ್ಯಾರು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ದ್ವಕ್ಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಕಾದರೆ, ಕೆಂಪಿನ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅವರ ನಂಬಿಗೆ ನಾರಿಗೆ ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನರಿಯಾದ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಅದೂ ಹೊಗ್ಗಲಿ; “ಅದು ನಮಗೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹಣ ಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹುದು. ಆದರೂ, ನಿಮ್ಮಿಲ್ಲನ್ �Promotion policy ಬಗ್ಗೆಯಾದರೂ ನರಿಯಾದ Statutory provisionಗಳಿರಬೇಕಿಲ್ಲವೇ?

Sri T. MARIAPPA.—Definite rules are being laid down.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ್.—ನದ್ದುಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಪ್ರಮೇಯೋಪ್ತ್ವ ಪಾಲಿಸಿಯೇ ನಿಮ್ಮಿಲ್ಲಲ್ಲ.

5 P.M.

ಬಳ್ಳಿಯ ನರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಮೇಯೋಪ್ತ್ವ ಪಾಲಿಸಿ ಇಡ್ಡರೆ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಿನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೇಯೋಪ್ತ್ವ ಮಾಡಿದರೆ ಉನ್ನತನ್ನಾಗಿನಾಗಿಗೆ ಎಫ್ಫಿಯೆನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ದ್ವಕ್ಕತೆಯು ಅಧಾರಾರದವೇಲೆ ಪ್ರಮೇಯೋಪ್ತ್ವ ಮಾಡಿದರೆ ದ್ವಕ್ಕತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ನೌಕಾರ್ ಕೆಂದುಕೊರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಹಂಡಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ವಾದ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೊನ್ನಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದರೆ ಈನು ಕೊಲುವಾಗಿ ತ್ವರಿತ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಅಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀನೆ. ಶ್ರೀ ಐ. ಐ. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಮಾಡಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೌಕಾರ್ ದವರು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜೆವಾಕ್ಸಿನಿತ್ತ ತತ್ವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೋಟಿಯಾಲಜಿಸ್ಟ್ ತತ್ವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೋಟಿಯಾಲಜಿಸ್ಟ್ ಮಾತ್ರ ದೇವಾಕ್ಸಿನಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೊನ್ನಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದರೆ ಈನು ಕೊಲುವಾಗಿ ತ್ವರಿತ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಅಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀನೆ. ಎನ್.ಎಂ. ಮಾಡಿದಂಥ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ನೌಕರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಾತ್ಕಾಗಿ ಎಂದರೆ wives of

N.G.O.s ಅವರಿಗೆ ಹೊನೆ ಕನುಬನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನೌಕಾರಿ ನಕಾರ ರಕ್ಕೆ ನಂಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿವಂದಿಂಟ್ಸ್ ಎವೆಲ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ರಾಜ್ಯ ನಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ್ಯೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ನಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೂ ಕೊಡ ಅವನರ ಅವನರವಾಗಿ ಬಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆ ನಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಪರಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಏನು ದ್ವಕ್ಕತೆ ಇದೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ. ದ್ವಕ್ಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮ್ಮಾತ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನುಢಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ನೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳ ನಕಾರ ಗೊತ್ತಿ ಮಾಡಿದಂಥ ನಮ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಅಫ್ಷಿಯರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಫ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವ ದ್ವಿಷ್ಯಾಯದ ಹೇಳಿತ್ತಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಮಾರಿಯಾಟ್.—ಅಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಟ್ ದಿಬೆಚ್ ನೋಡಿ. ಕ್ರಿಬಿಜಿಮ್ ಹೇಳಿದೆ?

Sri M. C. NARASIMHAN.—I am only inviting your attention to a particular committee. Even such a committee is not here. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನುಢಾರಣೆಗಳನ್ನು ನೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯೆಟ್ ಅನ್ನು ನುಢಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂರ ಏನು ನಲಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಲಾಪಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. There must be standing committees ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮಾಲ್ಯಾರ್ ನಾಧ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಟ್ಟಬೋಷನ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾನಿಸ್ಟ್ರೇಸಿನ್ಗ್‌ಗೂ ಅನ್ಯಾಯನುಂಟೆ ಲೇಕ್ಕೆ ಇದ್ದೀ ಚರ್ಚ್ ನದ್ದುರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಇದ್ದೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಟರ್ಕಿಗಳು ಕೂಡ ಬೆಗ್ಗೆ ಮಾರಿಯುತ್ತವೆ. Internal working of the department ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅನಾವಾಯಕ ಟಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸಂಂಭವ ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿದಲಾಗಿ ಕನ್ನತ್ತಿಕ್ಕೂ ಸ್ಕ್ರಿಟಿಸಿಜಿಮ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್‌ನಾಗತಕ್ಕ ವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಿತರ್ ಹೆಚ್ಚಿಯಾದ ಜೆ ಕ್ರಿಂಗ್ ಕೊಡ ವಿದ್ದು ಇರಬೇಕು. ಹಂಡಿ ದಾ॥ ಏಪಲ್ ಏಯಿವರ್ ನೆಹ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಗಳಿವೆ.

ವಿಧಾನ ಸೌಧರ ವಿಕಾರಣ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಮಾಲ್ಯಾರ್ ನಾಧ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಡಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಪಾರಿಷದ್ ನೆಹತ ಅಸೆಟ್‌ ದಸರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಲಾರೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನಸಭೆ ರಹನೆ ಅದನಂತರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅದಲ್ಲಿ ರಿಬ್ಬೀ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಬೆ ಅಗಬೇಕಂದು ನಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಡಿಚ್ ಕೆಲಿಗೆ

ಯನ್ನು ಕೂಡ ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಏನಾದರೂ ಪರದಿ ಮನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆಯೇ, ಅದರ ಬಗೆ ಏನು ಏಕಾರ ಅಂತಿಮ ಏನ್ನು ಪ್ರಮಾ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಜಳದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಪಡ್ಡಿ ಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಯು ಮಂಟೆ ಬಗೆ ಎಳ್ಳಬ್ಬಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅನುಮಾನಾನ್ವಿತವಾದ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಹಿಂಡಿಗೆ, ಅಕ್ಕಾತ್ಮರ್ವಾದ ಮತ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಏನ್ನು ಪ್ರದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಷಿಷ್ಟ ಪಾದವಾಗಿತ್ತದೆ. 1956-57ನೇಯ ಇಸವಿಯ ಯಶ್ವಿ ಅಂತಿಮ ಸೇರಿದಾಗ ಇದು ಜರ್ಮನಿಕೂಡ ಅಗಿದೆ. ಅದರೆ ಈಗ ತಿನಾರ್ಥಕ ಪ್ರೈಸ್‌ನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅಂತರಿ ಸಿದ್ದಾರ್ಥೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಯ ಇಡೀಯೋ ವನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ದೆವಲಪ್ ಹೇಂಡ್ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಸಿಕೆ ಕಾಬೇಳಿದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದೆವಲಪ್ ಹೇಂಡ್ ಚಾರ್ಜನ್ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರದಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಿಲ್ಲರೆ ಇತ್ತು. ಈಗ 1959-60ರ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮುನಿರಾಲವರೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ದೆವಲಪ್ ಹೇಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ನಂಗಡಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇ ಪೂರ್ವ ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಬಾರ್ಥ ಹೆಚ್ಚಿದವರು ಅಡಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ನವನ್ಯರೂ ಇಬ್ಬರೆ. ಹಿಂತೆ ಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಬಾಕರಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಂದ ನದರ್ಶರು ಹಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ನಕಾರಾರದ ಜೆಟ್‌ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಇನ್ನು ಎಬ್ಬಾದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಾ ಈ ಮುಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಕಾಗ್ಗೆ ಅದರ ಅವರ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಕರಿ ಪಾಪಾವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ಸ್ಟ್ರುಕ್ರಿಷನ್‌ರ ಕಣವುರ್ವಾದೆ ದೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಿಂಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೊಳ್ಳೇನ್ನರೂ ಏನಲ್ಲಾದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿರುತ್ತದೆ, ಲಾಂಗಾಷಿಮ್‌ಎಂಬ ಬಿಂಫಿಟ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಬಿಂಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಂಫಿಟ್ ಗೊತ್ತದೆ, ಇಂಡಿವಿಜಿಯಲ್ ಅಧವಾ ಸ್ಟೋಗ್‌ಗೊಲ್ಲಿರಿ ಹಿಂತೆಪ್ರನ್‌ಗೊಳಿಸ್ತು ಬಿಂಫಿಟ್ ಗೊತ್ತದೆ. ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಮೈನ್‌ನೊಲೂ ಬಿಂಫಿಟ್ ಅಂದು ಸೀರ್‌ಲ್ ವರ್ಕ್‌ಸ್‌ಅಷ್ಟೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಇದೆ. ಬೆಂಕ್‌ಎಂಬ ಸೋಸೈತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಡೆ ಅಂಶೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಇದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಬಿಂಫಿಟ್ ಅಂದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಕ್ರೊಗಾರ್ಕಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಬಿಂಫಿಟ್ ಅಧ್ಯರ್ಥಿಗೆನ್ನು ಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಬಿಂಫಿಟ್ ಇದ್ದರೂ ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಂಡಿಸ್ಟಿಯಲ್ ಅಂದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಕಾಗ್ಗೆ ಸ್ಟೋಕ್‌ಗೊತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪದವುತ್ತೆ.

ವಾತಾರ ಶಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಾತಾರ ಶಾಖೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಾಹ್ಯಾಂಶಾಗಿ ಮುನ್ನಳಿರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬುಳಿಸಿನ್ನು ಅಥವಾ ಮೈನುಲ್ಯವಾಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಗೆರ್ರೂಪೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದಲೂ ಇಂಫರ್ಮೇಷನ್ ಬುಳಿಸಿನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಂಫರ್ಮೇಷನ್ ಅಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅದ್ವ್ಯಾರ್ಚ್ಯುಲ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅವಕಾಶ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ನ್ಯೂಸ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅವಕಾಶ

విల్ల. అదక్కే బదలాగి ఆధిక విషయాల్లు నామా జిక విషయాల్లు సకారారద ఏంతియ బగ్గె బహమ ఇంఫర్మేషన్ ఆగిరుత్తదే. మాద్దాను ఇంఫర్మేషన్ బుల్లెషన్ నేలాడి, అంద్దా ఇంఫర్మేషన్ బుల్లెషన్ నేలాడి. యాజ సకారారద ఇంఫర్మేషన్ బుల్లెషన్ గూ ముసులూ వాణి కోఱలువద్దల్ల ఎందు స్వప్యవాగి హేచ్బిల్లే. బోంబాయిన ఇంఫర్మేషన్ గేంట్స్ నేలాడి ద్వేనే. అదనస్తూ ఇదక్కే హోలిసి నేలాడిదరె బేకాదమ్మ మావాడు మాదబేకాగిదే. ఇదు ఇంఫర్మేషన్ గేంట్స్ అల్ల. అదక్కే బదలాగి మంత్రి గళ ఊరు బగ్గె అప్పోట్చెక్కుబోంట్ మంత్ర వాతావ ఇరాబయిల్లి యారు యారు ఇచ్చారో అపర బగ్గె ఇరూవ ఆత్మక్రతంసెయ్యే ఏనా బేరే ఇల్ల. నాను చేస్తే ముగుసులూ వాణియల్లి కవిత నేలాడి. ముగుసులూ వాణిగూ-కవనక్కు ఏను సంబంధపోతే గొత్తాగుల్లి. కవితగళు ఇరిబహుదు. బుందు త్యుడాకుపుపుంట్ ఆగ బారదు ఎందు ఆ ద్యష్టియింద హాగ్ ఏనాదరూ స్వల్ప కెన్నప్పిచ్చేవ్ ఆగి ఇరిల స్వల్ప అతచుక్కిచ్చే ఆగిరిల ఎందు ఆ రీతి మాడిద్దారేయే ఎందు నేలాడిదే. కవిత యాచాడ్చు కుపుంపు, బేంందే, నరసింహన్యాయి, రామచంద్ర తమి ఇత్తాది నమ్మ దేశాల్ల ప్రసిద్ధరాద కవిగళ కవితయ్యే ఎందు నేలాడివర అదు అల్ల. నేలాడిదే, వాతావ ఇలాబా ముబ్బాధికాలగళ కవన హాకిద్దారే. అపరు పోయట్ ఆగిరిబహుదు. టికేగే హేగే అప కాత కోదుత్తా ఇద్దారే, నేలాడి. తలవారూఏద గశల్ల ఆ బుల్లెషన్సున్న నేలాడిదే. ఇంఫర్మేషన్ పేస్ట్ రిల్యూ మాదాపుదరల్ల, “Mr. Linga Reddy, Deputy Minister for Planning, visited this kendra, inspected the spot, issued instructions” ఎందు ఒందు పటచూనవిరుత్తదే. Next, ఇన్నొక్కందు కేంద్ర ఏసిప్ట్ మాడిద్దరు, ఎక్సిప్సిస్. విచారాదల్ల ఇన్నత్తుకెన్న కోట రు ఎందిరుత్తదే. ఆ తరఫ హాకుపుడక్క ఏనాదరూ ఆవ్యక్తికెత్తియేన్నాయి? సాప్త్ ఇన్నత్తుకెన్న మాడిద్దింద కెలసపెచ్చాయితు ఎంబుదర బగ్గె, పత్రికెయల్లి ఎళ్ళపోత్త ఇన్న ఫమ్మేఇషన్ నిక్కుపుదిల్ల. అదు బదలు, అదరల్ల ఊరు పూర్గాన్న రెప్లిక ఇరుత్తదే. “ముగుసులు వాణి” యల్ల పూర్గాన్నాఫీగే బేకాదమ్మ అపకాతవిదే. నిన్న లడ్ వచ్చుస్తాపుంట్ పాలిస్త ఏను? నకారాదమరు కలపు పత్రికెగళిగే మాత్ర ఆ ద పట్టిస్తాముంట్ కోదుత్తారే. ఇదక్కే ఏను ఏంతిమంచ్చ అనానిరిసుత్తీరి? ఇదక్కే నమ్మతి వాదిద్దీరే? ఇతర రాజ్యగళల్లువచ్చ గే ఏనాదరూ ఒందు నమ్మతి మాడి, యావుదాదరూ బేస్సిన్న ఉట్టుకోందు, ఆ అధారద పేరీ జాకహాతాగళన్న కోణిష్ట్దీరే! గవన్స్ పుంట్ ఆచ్చ ఇం యావచ్చు జాకహాతాగళన్న కేగే దిస్తీష్టు మూడు ట్ మాడుత్తారేయే? అపరిగే బేస్సిన్ బేరే బేరే ఇలుత్తదే. ఇల్లడ హోదరే, పత్రికెగళ సకారాఇషన్సున్న గణనెగే తగెదు కోండు మాదిద్దీరే? కలపు పత్రికెగళ దివస నడయుత్తదోరే, ఇల్లపోల్చు; అప్పగిలూ అడ్ పట్టిస్తాముంట్. issue మాట్తారే. ఇన్న

(SRI M. C. NARASIMHAN)

କେଲପୁ ପ୍ରତିକ୍ରିଗଳୁ ଅମାବାସ୍ୟ, ପ୍ରାଣୀମୁଗେ
ବିନ୍ଦୁ ନାରୀ ବରୁତ୍ତୁବେ ଏବଂଦେର ଅପଗଳୁ ଫାଟିଫ୍
ନେଇଲ୍ ଗଲ୍ବ୍ଲ୍. ତେ ତରକ ପେରରୁଗଲୁଗେ ଅଦ୍ୟ
ପଚାର୍କ୍ଷନ୍ତିର୍ବେଳିଂଟ୍ ଇବ୍ୟୁ ମାଦୁତିଏରି? ହୋଏଲୁ
ଜନ୍ମିଲୁିଂଦୁ ରିତିଯଳି ଇହେତୁ ନେଇଦିଦରେ, ନକାରା
ରଦ ନୀତିଗେ ନମ୍ବର୍କରାଗି ଅନୁକୂଳବାଗୁ
ତ୍ରିଦେଯୀ? ଜଳ୍ଲ. ଜଳାହେଯ ଅଧିକାରୀଗଳ ମୁକ୍ତୁ
ମୁନିଷ୍ୱରୁଗଳ ଫେର୍ଲାଇ୍ରାଗଳମୁଁ ହାତବିଲ୍ଲାର୍, ଆ
ପ୍ରତିକ୍ରିଗଳେ ତକ୍ଷଣ ଅଦ୍ୟପଚକ୍ଷନ୍ତିର୍ବେଳିଂଟ୍ ନିକିଟ
ବିଦୁତତ୍ତ୍ଵେ. ବିଦ୍ୟୁ ମୁନିଷ୍ୱରୁ, ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରତିକ୍ରିଗେ
ଜାହିରାତୁ କୌଦିନୁତାର୍, ଇନ୍ଦ୍ରିଯୁ ମୁନିଷ୍ୱରୁ
ଜନ୍ମିଲୁିଂଦୁ ପ୍ରତିକ୍ରିଗେ ଜାହିରାତୁ କୌଦିନୁତାର୍.
ବିଦ୍ୟୁଭୁରୂ, ଜନ୍ମିଲୁଭୁରୀଗେ ପରେଲାଭାଗ ପ୍ରତିକ୍ରି
ଗଲ୍ଲାର୍ ଲେଖିନ ବିରେମୁଖଦାଗିଦେ. ହେତ୍ତି କଦମ୍ବେ
ଜନ୍ମିଲ୍ଲାପିନିଲ୍ଲ ହେଲୁପଦାଦର, ଅଦ୍ୟପଚକ୍ଷନ୍ତିର୍ବେଳିନ୍
ମେଂଟ୍ ଦ୍ୱିଷ୍ଟିବିନ୍ଦୁପଣ୍ଣ ବିନ୍ଦୁ ର୍ଯ୍ୟାକ୍ସ୍ ଅଗିବିଲ୍ଲାଦେ.
ଜଦକ୍ତ କନ୍ତୁ ଦେଲ୍ଲ ନରିଯାଦ ପଦ ହେଲୁପଦକ୍ତ
ବିରେପୁଦିଲ୍ଲ. ଜାହିରାତୁ ହଂଣିକେଯ ଏପରିଯିଦିଲ୍ଲ
ନରିଯାଦ, ଯେଏଗ୍ରାବାଦ, ନୀତିଯିରବେଳେକିଂଦୁ ହେଲ୍ଲ,
ନନ୍ ଭାଷିତମନୁ ମୁଗିନୁତ୍ତେନେ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಸ್ಯಾಪ್ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).— ನ್ಯಾಯಿ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಂದಿರದ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಯಾನಿಸ್ತೇಪ್ ದಿವಾಂಗಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖೈಕೆಪಡ್ಟಿಗೆಗನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಇರುವುದು ಪ್ರಪಂಚಭೂತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಭೂತ್ಯ ಮಾತ್ರಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚಭೂತ್ಯ ವಾಳಿಗೆ ಮನ್ಯ ಈಕೆಂದು ಬೇಕೆಂಬುದು ಮೊದಲನೆಯ ೧೦ತ್ತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್ನರಾಗಲ, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರಾಗಲ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಮ್ಮೆ ಉರಿನ ಕೆಲಸ ನಿಂತೆ ಹೊಗಿದೆ, ಆ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು, ಆ ಕೆಲಸ ವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದರೇ ಅರ್ದರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಿನ್ನೊ ನೋಡುವದರಾ್ಗುವಿದಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಅರ್ದರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೊಗಿ, ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಪನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವರ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ದೇಶದ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನ ಪ್ರದೇಶನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಸ್ಯ, ಸದಸ್ಯರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಷಾರ್ಗ ಮಾಡಿದವೇರ ಪ್ರಸನ್ನರು ದೇಶ ತರೇಕೆಗಾಗುವಿದಿಲ್ಲ.

ವರದನೆಯದ್ವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲ್ಪಟಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತನಕಿಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತದೆಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನಾ ಎಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ದೇಶ್ಯಾಭಿವಿನ್ಯಾಸ ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ನಾದುತ್ತದೆ. ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನಾ ಎಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ
ಪಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಗೆ ಏಷಿಯ ಮಾತನಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ
ಕಾನ್ಸಿಸ್ಟ್ರಾಟರಿಯನ್ನಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿ ಅವರ ಜೊತಯಲ್ಲಿ
ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಂದರೆ ಬಿಹಳಿಸಿ ನಂತರಿಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಪಾಂಡವಾರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆನ್ನು ಪಡದ್ದು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರ್ಲಿ. ಪಾಂಡವಾರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾಯೋಜನೆ ಅನ್ನ ತಕ್ಷಂಥದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೆಲವು ಶೋಷದ್ದೋಷಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವಿದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬಾಳಕಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಸಾಹೇಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವನ್ನಾರ್ಥಿ ರಿಯಲ್ ಆಲ್ಟ್ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಗತ್ಕಾರ್ಣದಲ್ಲಿ ಕೊನು ಬದವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಬ.ಡಿ.ಎ. ತಹಸೀಲುದಾರರ ಜಗತ್ಕಾರ್ಣ ಎಂ.ಇ.ಎನ್. ಕೆಲನ ಎಂಬುದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾಳಿಕನ ಕೆಲನ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ನಲ್ಕ ಇಮ್ಮು: ಬ.ಡಿ.ಎ. ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತಹಸೀಲ್ ದಾರರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಚ್ಯಾರಿಂಗ್ ಈ ರಸ್ತೆದ್ವಾರರನ್ನು ಬಬ್ಬಿರು, ರೆನೆನ್ಸ್ ಬಾಬುಗೆ ಬಬ್ಬಿ ಈ ರಸ್ತೆದ್ವಾರರನ್ನು ಮಾಡಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾಯೋಜನೆ ಕೆಲನ ವನ್ನು ತಹಸೀಲ್ ದಾರರಿಗೆ ಪಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನುನೂತ್ರ ವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟೀಲರು, ಕಾನ್ನ ಬೀಗ್ಲಾರು, ಹೆಳ್ಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಂಚಾಯತೆ ಚೇಮಾನ್ಸು ರು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ರೆನೆನ್ಸ್ ದಿವಾರ್ಕ ಮೆಂಟನವರಿಗೆ ಪರಿಜ್ಯಾವಿರುತ್ತಾರೆ. ಆವಾಗ ಎಂ.ಇ.ಎನ್. ಕೆಲನ ಪುಲಿತವಾಗಿ ಉಗ್ರತ ದೆ.

ಇನ್ನೀಂದೆನಂದರೆ, ನಾನು ಈ ಶಾಸನ ಸಹಿಗೆ ಒಂದು ನೀಣ್ಯಮವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಜಯಪೂರದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಟ್ಟಿಲ್ ಶಾಸನಭೋಗರು ಹೇಗೆಬೇಕು. ಇವರು ಹೇಗೆದೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ನೇ ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗಾವ್ಯದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸ್ಥಿರಮಾರ್ಗ ಬಂದಾಗ ಶಾಸನಭೋಗರು ಮಾಡತಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟೀಲರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶಾಸನಭೋಗರು ರೈತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡ ಹೋಗಿ, ಸ್ವೇಚ್ಚಾರ್ಥ ತಂದು ಮೇಲಿನಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಾರು ಹಾರಾಜರು ಹೋದರು, ಜೋಡಿ ಗೂಪ್ತಾರು ಹೋದುವ. ಇಂತಹದರಪ್ಪ ಪಟ್ಟಿಲ್ ಶಾಸನಭೋಗರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಸೀಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗತಕ್ ಮಾಹಾ ವಿಪತ್ತಿನ್ನು!

ಅ ಮೇರೆ, ಈ ಅಕ್ಷಯ್ಸಿಂಹನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನು ನಕಾರದವರು ಒಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲವಿಂದ ಯಾವ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ, ಅದೇ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಬುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಬಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1935ನೆಯ ಇನ್ನ ವಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯ್ಸಿಂಹನ್ ಅಗಿದೆ. ಹರಜನ ಮುನಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬರ ಜಯೀನನ್ನು 1935ನೆಯ ಇನ್ನಪಿಯಲ್ಲಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಾಲಕುಂಟೆಹಳ್ಳಿ, ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯ್ಸಿಂಹನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಈದೆ 24 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಪ್ಪೋಣಿಇನ ತಹನಿಲ್ಲಿದಾರರು ಬಂದರು, ಪ್ರಾರಂತೀಯ ಸರ್ಬಾಧಿವಿಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದರು, ತೆಪ್ಪಣಿ ಕರ್ಮಾಣಧನರು ಬಂದರು, ಎಪ್ಪೋಣಿ ದಿವಾನರು ಮತ್ತಿಗಳೂ ಬದಲಾವಣೀಯಾಗಿ

ଦ୍ୟାରେ । ଏ ତକରିପରିବର୍ଗେ ଏ ଅମ୍ବାଣିଗେ ପରିହାର ଦୋରିକିଲ୍ଲ । ଜୀବ ଅକ୍ଷୟ, ଅନାୟୀ ନଦେଶ୍ୟତା ଜଦ, ଜଦନ୍ତ୍ର ନକାରିଦ ଗମନକ୍ଷେ ତରୁପୁଦୁ ନନ୍ଦ କରିଛୁ ।

ಅ ಮೇಲೆ ಫಿ.ಡಬ್ಲೂ.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗ್ರಾಹಿಗೆ ಬಂದು
ನಲಹಕೆ. ಮೇನ್ನೆತಾನೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತು ನಾವಿರ
ರಾಷ್ಟ್ರಾಯಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಂಟರ್ಕ್, ಕ್ರ್ಯಾಂಕಾದವರು
ಯಾವ ಯಾವ ಅಂತಸ್ಯಿನವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರೇಸಿ
ನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಫಿ ಕೇಂಬ್ರಿ ನ್ನು ಹಾ ಜರು. ಮಾಡಬೇಕೆಂಬು
ದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಕಾರ್ತೆ ಅಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ,
ಅವರು ಲೈನ್ಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತೃತಾ ಕೆಲವರು ಕಂಟರ್ಕ್ ನ್ನು
ಹರಿಜನರೆ ಬಳಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು.
ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ
ಅನ್ನವಿಲ್ಲ. ಉದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ
ನಾಲ್ಕು ಇರಬೇಕೆಂದು ಆದರ್ಶ ಕೊಣಟ್ರೇ
ಅವರು ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಹರಿಜನರಿಗೆ
ನ್ಯೂಲ್ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅವರು
ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟ ದು ದಿಯ ವರ ಎಂದು ಈ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂಟರ್ಕ್ ಪ್ರೇ
ಲೈನ್ಸೆನ್ಸ್ ವಿಕಾರದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾಯು
ತನಕ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಕೇಳು
ತ್ತೇವೆ. ಅಮೇರಿಕ ನಕಾರ್ತೆ ದವರು ಕೊಣಟ್ರೇ ತೆಗೆದು
ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕೆಲವರು ತಪ್ಪಿ
ತೀಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರೆ ನಾನು ದೇಶದ ಹತ್ತಿ
ದ್ವಾರಾಯಿದ ಮತ್ತು ಅ ಜನಾಗಿದ ದ್ವಾರಾಯಿಂದ
ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಚೆನ್ನೆ ಕೇಸುಗಳ ಮತ್ತು
ರೆಷನಲ್ ಕೇಸುಗಳ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ
ಗಳು ಅಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭಾ
ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ಲಾಯರುಗಳು ನಕಾರ್ತೆ ಅಧಿಕಾರ
ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಾದಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಅಗು
ತ್ತಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಸನ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ
ಲಾಯರುಗಳು ಅಮಲಾರ್ಥ ಹತ್ತಿರ, ಸಚ್ಚ ದಿವಿಕಾರ
ಅಧಿಕಾರ ಹತ್ತಿರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಗಳ ಹತ್ತಿರ,
ದಿವಿಜಿನರ್ ಕವಿಷಾಂಕರ ಹತ್ತಿರ ಹೊಗ್ಗಿ ಅವರೊಂದನ್ನು
ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ರೆವಿನ್ಯೂ
ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಕಾರ ಮನ್ಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನಾಗಿ
ವನ್ನು ತಲೆಕೆಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಕರನ್ನು
ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಾಯಕ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಶಾಸನ ಸಭಾಸದಸ್ಯ
ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಲಾಯರುಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಹಾಗೆ ನಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಂಬಿಂಧ
ಪಟ್ಟ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಬಡಲಾವಳಿ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri Y. VEERAPPA (Holenarsipur).—The Hon'ble Member is interfering in the individual rights of lawyers.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮಣಿಸ್ಯಾಹ್—ನಿನ್ನೆ ಪೌಲೀನ್ ಬಾತೆಯ ಅಡಿತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಬೇಕೆಂದ್ದೆ. ಅದರೆ ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇವತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯಮಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಪೌಲೀನ್ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಿತ ಎರಡೂ ಸೇರಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಂತರಗಳನ್ನು ತರುವುದು: ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಹೆಚ್ಚನೂರು ದಸರಾದಿಲ್ಲಿ ರಾಜಕ್ರಮಾಧಿಕ ಜಂಬೂ ನವಾರಿ ಹೆರಚೆಗೆ ಹೆರಡಿತು. ಈನನ್ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಳನ್ನು ರಿಜವ್‌ಫ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೌಲೀನ್ ನಮರನ್ನು ಕಾವಲು

ಹಾಕಿದ್ದರು. ಪೂಲಿಸಿನವರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮೇಲ್ರೆ ಸ್ಕ್ರಾಪ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಸಿಇಎಗಳಿಗೆ ಪೂಲಿಸಿನವರೇ ಬೀರೆಯವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತುಂಬಿದರು. ಅಗ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ನಿಂತು ಕೆಲುಂಡಿದ್ದರು. ಒಂದೊಂದು ಪಾಸಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಜನರಿಂದ ವರ್ವಾಲುಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಬ್ರಿ. ಬಿನವಪಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದನರೂ ಮಹೋತ್ತಮದಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಪಾರ್ಫಿದು ಮಾಡುತ್ತಿರು. ನಾವು ಈನನ ಸಭಾನದನ್ಯಾರ್ಥ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ದುಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ನದವ್ಯಾರ್ಥ ಹೇಳಲಿವ ಅಂತ ನಿಜಕ್ಕೂ ದೂರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ನಕಾರಾದವರು ಶಾಸನ ಸಭಾನ ನದನ್ಯಾರ್ಥಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕುಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗೇಂದೆ ದುರುಪಯೋಗಿ ಪಡಿಸಿ ಬಂದೊಂದು ಬೆಕ್ಕಣಿಸು ಎರಡೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಾರಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಂಗಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟೆ ದಿವಸ ತಾವೇಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಕಾರಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ?
ಶ್ರೀ ಎ. ಮುಸಿಯಾಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ್ಥರೂ ನೋಡಿದ್ದರೂ ರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಪಯ್ಯ. “ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಬ್ಲ ಕಳ್ಳಬಂದಿದ್ದೆ. ಇತಕ ಹೊತೆಗೆ ಅವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಇವನ ಮೇಲೆ ಸೈಲ್ವಿ ಎಡ್ಡಿರಿಕೆ ಇರಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ಎಂ. ಎರ್. ಎ. ಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಕಳ್ಳಬಿಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಬಿಬ್ಲರ್ಲಿದ್ದ 45 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಫಿರ್ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನು ನಾನೇ ಹಿಡಿದು ಹೊಲ್ಲಿಸಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದರು. ಪೂಲೀಸನವರಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆ ಪೂಲೀಸಿನವರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪಡಕೆ ನನ್ನ ಎಂಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಕೊಟ್ಟೆ. ಆ ಪೂಲೀಸನವರಿಂದ ಅವನನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಾನು ಹಿಡಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ನಂದಿ ಬರಿದಲ್ಲಿ ಪೂಲೀಸನ್ನೆ ಇಷ್ಟನಿಂದ ರೆಂಬೆಸ್ಪ್ರೆ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯ್ಯಪ್ಪ)

ನಿರ್ಗ್ರಿತಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲ ದೋರಕತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅಕ್ಷಯಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಟ್ಟಾಳ್ಯಾ ಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಿ ಅನಾಹತ ಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಖಾಸಕೆಸ್ನಾಗಳು ಕೋರ್ಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಆಗಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ದಿನೆ ಮಿನೆ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣಾರು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿ ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಜರಿಗೆ ಸೇನು ಹಾಕುವವರು, ಪಟ್ಟೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಶಾಸುಭೋಗರು. ಇವರು ಪೋಲೀಸ್ನೇ ಇರಾಬಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸೆರಿಕೆಂಡು ಅನೇಕ ಕೇವುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈವಿಧಾರವನ್ನು ಮಾನಸ್ಕಿಗೆ ತೆಗುಳಿಕೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಜೆನಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ನೇ ಅದಳತ ಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನಿನವರು ಎಪ್ಪು ದಕ್ಕತೆಯೆಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಾನಿರೋಧದ ವಿಕಾರ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪತ್ತೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಪ್ಪತ್ತುವಿದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ನೇ ಬಾತೆಯನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಮಿನಿಸ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಇವರೆಡೂ ಪೋಲೀಸ್‌ಪೋಲೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಶಾತಮಾನ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

5-30 P.M.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್‌ ಬಾಬಿನ್ನೂ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅದಳತ ಬಾಬಿಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಪೋಲೀಸ್‌ ಬಾಬಿನ್ನು ತಾವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಾನಿರೋಧ ಬಾಬಿನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ದೀರ್ಘ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೊನ್‌ತಾನೆ ತಿರಾತ್ರಿ ಹಬ್ಬದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನಹತ್ತಿರ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಕಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ M.L.A. ಒಬ್ಬ ಕುಡಿಕ ಕುಡಿದು ನನ್ನ ಮನೆಯೋಕ್ಕೆನ್ನುಗ್ಗಿಲು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಪೋಲೀಸ್‌ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಹೊದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸಿನಿನವನ್ನು ನಹ ಗಳಿಯಿರಲ್ಲ. ಅಗ ನಾನೇ ಈ ಕುಡಿಕನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊಗಿ ಪೋಲೀಸ್‌ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಪೋಲೀಸ್‌ ಇರಾಬಿಯೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಕೆಯೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಒಂದು ಇರಾಬಿ. ಅದುದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಪ್ಪೆ ಜಾರಿಗೆತರೆಕ್ಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿವಾಹ ಪೋಲೀಸ್‌ ಬಾತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಇವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅನಾಹತ ಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕೊಂಡಾವಣಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಪ್ಪೆ ಬಂದಿತ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು

ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಕಾರ ವಿನೆನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಜರ್ಗಾಗ ಕಣ್ಣಿಬಿಟ್ಟ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅದಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಬಂದೊಳಿನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರಿ, ಎನ್ನು ಉಳಿಯಾವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಷ್ಟೇರಾಗಿ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾನಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—SRI L. S. VENKAJI RAO.

SRI L. S. VENKAJI RAO.—Mr. Speaker, Sir, I am sorry I was not prepared to make a speech, but since I am called upon to make a speech through the intervention of the Whip I am standing here to say whatever I can.

SRI B. D. JATTI.—The voice of the Hon'ble Member is not properly audible as he seems to be suffering from bad throat. Let him speak tomorrow.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

ತ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಾದ (ಬಂಗಾರಹೆಚ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಕಾರದವರು ನಾಮಾನ್ಯ ಅದಳತದ ವೆಚ್ಚೆದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ 34 ಲಕ್ಷ 29 ನಾರಿದ 130 ರಿಂದಾಯಿಗಳ ಬಂದು ದಿವಾಂದ ನೇನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮಾಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಏರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾಸಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟಿನು ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಕಾರದವರು ಅವರು ರಚಿಸಿರುತ್ತಕ್ಕ ನಕಾರದ ದಕ್ಕತೆಯಾಳ್ದೆಂದು ಕೇವಲ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇರಿತು ಅದು ನಾಯ ವಾರಿಯೂ ನಿಜವಾರಿಯೂ ದಕ್ಕತೆಯಾಂದ ಕಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗಿಡೆಯಂಬುದನ್ನು ಆ ಪಕ್ಷದವರ ಅಕ್ಷರತ್ವ ಇಲ್ಲಿಯ ವರಗೂ ತೂರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಕ್ರೆಟೆರಿಯೆಸ್‌ನ ವಿಕಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಲಿ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಕ್ರೇಗೊಂಡಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆನು ಕೆಲವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದ್ರೀಕೆ ಹೊರತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಇವ ರಿಗೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ನಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಚ್ಚೆಯಾದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸಿರುತ್ತಕ್ಕ ಈ ದಿವಾಂದಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಿಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಂಸವಲಂಗಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದರಿಂದ ನಿದರ್ಶನಗೇರ್ದಾರಿ ಇಳ್ಳಿರೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಾದ.—ನಾವು ಒಂದು ಕಾಗದಪತ್ರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬರೆದರೆ ಅದರ ಅಕ್ಷರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತರವಾದರೂ ಬೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೆಸ್ ಲೆವಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತರವಾದರೂ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಬರೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕಾವತೀರ್ಣ ಬರೆದಿರುವುದೂ ಅವಗಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲಿಯ ವರಗೂ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವರು ಅದಳತದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಬೆಳ್ಳಿಸಿ ಬಂದಿತ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು

ವಿಚಾರವನ್ನೀಗ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಗಿಯಿರು ಪ್ರದಿಷ್ಠಾನೀ ಆಗ ಆ ಸೆಕೆಂಡರಿಗಳು ಅವರ ಮಾನಸೋಜಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವ ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಒಂದರೆಡು ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

Sri B. D. JATTI.—I have already said that I am going to place a statement before the House. So there is no point in wasting the time of the House on this.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗಾರೆ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಫ್ ಸ್ಟಿಚ್ಯೂಲ್ ನಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡುತ್ತಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸೀದಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಸಿಗೆ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಲು ಹೇಳಿಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಳೀಯ ಕಂಫೆರೆನ್ಸೆಯಿಂದಕೂ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಳವನ್ನು ವಿಚಾರಣಾದಿಕೊಂಡು ಬಿರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಸಿಗೆರೇಕೆ ಹೊಗೆಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸವಿದೆ? ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ಸೋಧನೆಯ ಬಿಂದು ಬಂದಾಗ ನಾರಾಯಣಿಕರ ನಿರ್ಧೇಯನ್ನು ಕರೆದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕಷ್ಟವುವಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಧರುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ತಾಳ್ಳೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಂಫೆರೆನ್ಸೆ ಹೊಗದೆ ಸೀದಾ ಜಿರುವು ವಾರ್ಡ್ ಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಂಫೆರೆನ್ಸೆ ಹೇಳಿಗೆ ಹೊಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾರ್ಡ್ ಜನರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾಡಿ ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಅನೆಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಪನ್ನು ಬಂದಂತನೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿರಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಕೆಟ್ಟು ಹಾಳಾಗಿ ಹೊಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ದಿವಾಷ್ಟ್-ಮೆಂಟ್ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೆಸ್ ಬಿಗ್ಗೆ ಆಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ಹೋಜೆಗಳನ್ನೇ ತೀನಿ ಪ್ರಚಾರ ವಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗಿನ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಿನಸ್ಟರಿಗಾಗಿದ್ದಾರಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಾತಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೇನ್ತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ವಾತಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಶಾಸನ ನಿರ್ಧೇಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರನುವಂಧ ಪಡೆತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿದೆಯಂತೆ. ಅದೇರ್ತಿ ಇಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಈ ಶಾಸನ ನಿರ್ಧಾರದಿಗಳನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಏಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಅಡಿಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಣಿ ಅರ್ಜೆಪಣಿಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನ ಒಂದು ನಣಿ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಿಯ ಬಿಂದು

ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಜಾತಿ ಮಾತ್ರದ ದೇವಿಪವನ್ನಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅತನನ್ನು ಬಲಕಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಉದ್ದೇಶ ಪಡೆತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೀಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನೆ ಬಿನಪ್ಪ.—ಆಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿತ್ತಿರ್ಲೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗಾರೆ.—ನಾನು ಆಗ ನಿಭಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೇರನನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Hon'ble Minister says that whatever the Hon'ble Members of this House say is wrong. But why should we take it for granted that whatever the Hon'ble Minister says is correct and whatever we say is wrong?

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗಾರೆ.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ರೆಂಬ್ಲಿ ಇಡ್ನೆಕ್ಸ್‌ರಿಗೆ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚನನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಂದು ಏಪಾರ್ ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ಬಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅಂಟಿಕರವ್‌ಪೆಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸುಮಾರು ನೇ ಆ ರೆಂಬ್ಲಿ ಇಡ್ನೆಕ್ಸ್‌ರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಆದುಡ್ಡಿನಿಟ್ಟು.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನೆ ಬಿನಪ್ಪ.—ತಾವು ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ನ್ಯಾಳಿಧರ್ಲೀ ಇಡ್ನೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಲೆ ಹೇಳಿತ್ತಿರ್ಲೋ ಅಧಿಕಾರಿಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆರೂ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದಿರ್ಲೋ? I submit that the case is under investigation. Therefore it would not be proper for any reference to be made to it here.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗಾರೆ.—ತಮಗೆ ಹಾಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶಯೊಂದಿರೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ನಾರಾಯಣ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚನನ್ನು ವಿಜನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಎರಡು ಅಳಿ—ನಾಲ್ಕು ಅಳಿ ತಿನ್ನ ಕೆಕ್ಕಿವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ತಾವು ಇಚ್ಛಿಸ್ತಾನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನೆ ಬಿನಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಹಿಡಿದ್ದು ತಿಳಿದ್ದೀ?

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗಾರೆ.—ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಅದರೇ ವೋಡೆ ಅರಿತ್ತಿ ಒಂದು ಸೆಟ್-ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿಯ ತಕ್ಕುವರಿಯಾದ್ದಲ್ಲಿವೆಂದು ಕಾಣಿತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That is what is called trapping. On the other hand you should feel that such trapping has been successfully done.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗಾರೆ.—ಅದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಮತಗಳಾಗಂಡಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ರೆಂದು ನಷ್ಟ ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಉಳಿತ ಮೂಲಕ ಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿನುತ್ತೇನೆ.

ರೆಂಬ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಅನೆಯಂತಿರುವ ದಿವಸನಲ್ಲಿ ಕಮಾನಸರ್ ಅಭಿನ್ಯಾಸನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಗೋವಾರ್ಡಾಪಾಲರ್ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸಾರಾತ್ಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಾಧಿಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೀರೆ.

(ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ)

Submitted, forwarded ಎಂದು ಬರಿಯುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕೆ ಕೆಲವನ್ನಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಿವಿಪನಲ್ ಕಮಿಟಿನರ ಕಚ್ಚೆರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನುಮಾರು 84 ಜೋಡಿ ಗಾರುಮಾಗಳನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ ಒಂದನೇಯ ತಾರಿಯಿನಿಂದ ನರ್ಕಾರದ ನ್ಯಾಧಿನೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಡಿಗಾರುಮಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ನೆಬಂಧಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅಷ್ಟಿಕೆಷ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾರಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗೆಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಿಂಬಿರದಲ್ಲಿ ಗಾರುಮಾನ್ಯಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ಗಾರುಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಜಾಂ ಹೊಡಿದ್ದಲ್ಲಿ. ಜೋಡಿದ್ದಾರು ಜೋಡಿ ಗಾರುಮಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮಿನ್ನಾಗಳನ್ನು ವೊಡರೀ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಮುರಮುಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನಾಗಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾಗಿಗೆ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಟಿ ನರು ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಪ್ಲರ್ ಅಮಾರ್ತಾರು ತಕ್ಷಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂದ್ರ ಗೆಮನಕೊಂಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಜೋಡಿಗಾರು ಹೊಗಿ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜೋಡಿದ್ದಾರು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ನಷ್ಟಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ನುಬರ್ಹುಣಿ ಅವರು ಒಂದು ಅಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಗೋರಿಂಬದ ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಂಂಬೇನಕಲ್ಲಿ ಗಾರುಮಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 14 ನಾವಿರ ಮುತಗೆಂದ ಪರಾಷತರಾರ್ಥಿಗಳು ಬಬ್ಬಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಜನಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀವು ನೀಮ್ಮಲ್ಲದ್ದ ವೋಟನ ಹಕ್ಕನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೀಗೆ ವೋಟನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ನಮ್ಮ ರಂಬದ್ದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನರ್ಕಾರದ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕದ ಪ್ರತಿರೂಪಕ್ಕೆ ಒಂದಿದ್ದರೂ, ನರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕರಾಗಳನ್ನು ಏಷ್ಟನ್ನುಪಾಡಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಗೋತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದಿನದ ಪರಾಷತರಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರೇ ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ಹಕ್ಕದ ಪರಾಷತರಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ ನ್ನು ವಿಭಾವಿಸಿ ನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಎರಡು ಕೂಡಿ ಜಿನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ದೇಶದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ನಾಯಿ ದೋರಿಯಬೇಕಿಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಡಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಬೇಕು. ಹಕ್ಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಅಡಿತ ನಡೆಸಿದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿತ ಕುಸಿದು ಬೇಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಪಾರಾತ ಬರಾತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕ. ಎಸ್. ನಾಯಿ ನಾರಾಯಣಾರಾವ್ (ಪ್ರೊಸ್‌ನಾರಾಯಣಾರಾವ್).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ನಾಮಾನ್ಯ ಅಡಿತದವರೇ ನಡೆದ ಜಿಂಟಿಯನ್ನು ಈ ವರ್ಗಾ ನಾನು ಕೇಳಿಸ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಎರಡು ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ನೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಾಗಳನ್ನು ವಾತ್ರ ಹೇಳಬಿಯನ್ನುತ್ತೇನೆ. ನಾಮಾನ್ಯದಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಈ ದೇಶದ ಜನಗಳಲ್ಲವೆನ್ನುವೆಂಬುದ್ದಿನಿಂದಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ನ್ನೇತಿತರಿಗೆ

ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟುಮಾಟ್ಟಿಗೆ ಈ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅಪ್ಪಾದರಿಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಸಿಗೆ ಹೊದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮಾನ್ಯರಲ್ಲವೇ? citizens ಅಲ್ಲವೇ? ನಾಲ್ಕಾರು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರು ಅವರು ಇತರ ನರಸ್ವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇತರರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕ. ಪಿ. ರೇಜಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟಿಲು).— ಪಿ. ಎಸ್. ಬಿ. ಅಭಿಸಿಗೆ ಏಕ ಬಿಂಬಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಒಂದು ನಂ ಸ್ನೇಹಾನ್ನೇ?

ಶ್ರೀ ಕ. ಎಸ್. ನಾಯಿ ನಾರಾಯಣಾರಾವ್.— ತಾವು ಕರೆದು ಈ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಂದೇ ಬಿರುತ್ತಾದೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ನರ್ಕಾರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನರ್ಕಾರ ಕೆಲಸಕಾಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಇತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದೆ ರೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪಾದೆರೆ ಹೇಗೆ? ನರ್ಕಾರದ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರಿನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕೆ ಯಾವಾದರಾದೂ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊದರೆ ಅಗಬಿಮಂದಿ ಬಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿರ್ಲಾ? ಇದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ನಷ್ಟಿ ವಿಷಯಗಳು. ನಾನು ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಏಕ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೂಪದೊಷೆಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುಷಿದಿಲ್ಲ. ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಡಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ನಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ತಪ್ಪಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ನಮುಂಜನವಲ್ಲವಂದು ವಾತ್ರ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗೆ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ tour ಮಾಡಬೇಕು; ಏವಿಯಗಳನ್ನು ಅಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಏವಿಯಗಳನ್ನು ಅಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದೇ ಅರಿತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಿರುತ್ತಾದೆ ಮುಂಬೆ ಇಷ್ಟಂತಹ ತದ್ದಿತ್ಯನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರಿ ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆತ್ತಿನ ಜನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂಧ ಏವಿಯೂ ಕೂಡ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಹಿಂದೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯದಂತಹು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ನೀವು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕ. ಎಸ್. ನಾಯಿ ನಾರಾಯಣಾರಾವ್.—ಶ್ರೀ ಕಾಟ್ಟಣಿ ನವರು ಅದಿಕಾರದಲ್ಲಿ ದೂರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾ. Welfare State ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಅಗುಷಿದಿಲ್ಲ. Welfare State ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಏವಿಯೂ ಒಂದು ನಮುಂಜನವಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಏವಿಯೂ ಅಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೊದರಾಗ ಅಲ್ಲ ಹೇಗೆದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆದೆ ಎಂದು inspection ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. Inspection ಮಾಡಲು ಜೀರ್ಣ

ಕಾರಿಗಿಂದಾಗಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು inspection ಮಾಡಲು ಏಕ ಹೋಗಬೇಕು? ಅವರು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಲಿಸಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವು ಹಾಕಿದ ಏಿತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬಿದನ್ನು ತಾಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಏನಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಥವಿನಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ಪಾರೂ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಸಾಮಾನ್ಯದಲ್ಲಿರಲ್ಲ, ದೆಹ್ಯುಟಿ ಕುರುವಿನರು ಖಾರ್ಗ ಹೋಗನೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನು ಪ್ರದಲ್ಲ ಮಾತ್ರಗಳ ಕೆಲಸ; ಅವರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಥವಿನನ್ನು inspectionಗೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair].

ಅದುದಿಂದ ನಮ್ಮ ದ್ಯುಪ್ತಿಕೋಣವನ್ನು ಬಿಡರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 1947ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇಡ್ಡಂಥ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ವಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು.

Civil administration ಅಗಲ, General administration ಅಗಲು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ನಿಜ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಾಜೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಕಾಲದೊಳಗೆ, ಪ್ರಾನಿಗಳ ಮೀರಿಯುದ್ದನೇರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ವಿಚ್ಯಾಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿಚ್ಯಾಮಾಡಿ ಬಬ್ಲಿರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಪನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಏಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ, administration ಏಮ್ಮು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬಿದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಉಂಟಾಗುವುದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅದು ದಿಂದಿರು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಏಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಅನು-ನೆನಪರಿ ಕಾನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಬಹು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ್ವಾರಾ ಆಗಿ ನಲಹಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದ್ಯುಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆನೆ. ಅದ್ದುನ್ನೇಪುನ್ನೂ ಕಾನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗುತ್ತದೆ; ನಿಜ, ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕ್ಕುವೆಂದಿರೆರು ಕಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ Expanded Economy and Economic Development ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿ ಪಾಚೆಕ್ಕಿಗೆ ಸ್ಪೆಚರ್ ಬೇಕ್ಕಾರ್ ಇಂಬಿನಿಯ ರನ್ನು ಹಾಕಿದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೂನ್ನೂ ಬಬ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಇಂಬಿನಿಯರವರೇ ಇವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಬಿಂದು ಒನರೇಕೆ ಎಂದರು. ಅಂತ್ಯ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಕ್ಕಾರ್ ಇಂಬಿನಿಯರವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಕ್ಕಾರ್ ಇಂಬಿನಿಯರವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಬ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ನೇರು ನೇರೆ ನಾಫ್ಯ? ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೋದರೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಮುಂದಿನ ಸೆನ್ಯೂನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲಸವಾಗಲ್ಲ, ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ಪು ವಿಚ್ಯಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ಪು ಕೆಲಸಮಾಡುವಲ್ಲ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ಪು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂತ್ಯು ಸ್ನೇಹಿತ್ವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾನೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದು, ಸುಮಾನೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದ್ಯುಪ್ತಿಯಿಂದ ಅಂದಾಜನ್ನು ನೋಡಬೇಕೇ ಹೋರಿತು ಹಿಂದಿನ ಬಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೆಕ್ಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕು ಅದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿ ಬೆಳೆವಳಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಚ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಿಷನ್ ವಿಚಾರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Why should we follow up the file? ಫೆಲ್ಲು ಎಲ್ಲಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ? ಫೆಲ್ಲು ಎಲ್ಲಾಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ನಾಗಬೇಕು? ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗೆ ಬೇಗೆ ಅಗಬೇಕು ಅವೈ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ನಾಯಕನಾರಾಯಣರಾವ್.—To follow up the file, ಎನ್ನುವ ಶ್ರೀಸ್ವರ್ ಬಳ್ಳಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋದ ವಿಚ್ಯಾ ಕ್ಷಿಂತ ಈ ವರ್ಷದ ಬಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅರ್ಥಕ ಸಹಿತ ಅವರಿಗೆ ಬಾಧಿಸಿದಲ್ಲಿ receipts ಎಷ್ಟುಗೆ ದೇವನ್ಯಾಸಿ ಕರ್ತವ್ಯನ್ನು ಗಳಿಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯಾ ಮಾತ್ರ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರತಿ 14ರಿಂದ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಏನೆನ್ನು ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ತೇ ಇದ್ವಾರಾ ಮೆಷಣಿರಿಯನ್ನು ಒನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊನ್ನೆ ಅಫ್ ಮಾಡಿ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದಾರೆ. ದುಡ್ಡಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಈ ಸಾರಿ 117 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಸೂಲಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಇನ್ನೀಂದು ಏಷಾಯ ಹೇಳಿದರು. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿಗಿಂತ ದಕ್ಷತೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಜವಾಬು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಕೆಲಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದಿನ ನಾವು ಒಂದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೀಂದು ನಮಯಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಪ್ಯೂಟರ್ನು ಹೇಳಿದರ್ಲಿ ಎಂದು ಏಷಾಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಿಂದ್ಯೋನ್ನಿಸಲ್ಪುಗಳು ಒಂದು ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೀಂದು ನಮಯಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಪ್ಯೂಟರ್ನು ಹೇಳಿದರ್ಲಿ ಎಂದು ಏಷಾಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದು ಜವಾಬು ಬರುತ್ತಿರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೀಂದು ನಮಯಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ? ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೀಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೀಂದು ಏಷಾಯ ಹೇಳಿದರು. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದರಮೇಲೆಯೇ ಕಾಗದ ತಲಪಿತು ಎಂದು ಜವಾಬು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಿಂದ್ಯೋನ್ನಿಸಲ್ಪುಗಳು ಒಂದು ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೀಂದು ನಮಯಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಪ್ಯೂಟರ್ನು ಹೇಳಿದರ್ಲಿ ಎಂದು ಏಷಾಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದು ಜವಾಬು ಬರುತ್ತಿರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೀಂದು ನಮಯಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ? ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೀಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್)

ಅಪ್ಪೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಗದತ್ತಗಳನ್ನು ಸ್ವಿಚ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ದಿನಗೇಳಿಗಳಾಗಿ “ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ” ಎಂದು ಜವಾಬಿನ್ನು ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿರಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮಾಟೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರಸಿಂಹನ್ ರವರು ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದೊಳಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪೂರ್ವ ನಾನು ಘಾಲೀ ವಾದುವುದಕ್ಕೆ ಅಗಲಿ. ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಜರ್ನಲ್‌ಗಳ ಸ್ವಾಂದಿಂಗು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ವಿನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡುವುದು ಸರಿ. ಅದರೆ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ಗೋನ್ನರ ವಿಚಾರದೊಳಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿವುದು, it does not sound well.

A MEMBER.—It is painful truth.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.— I am extremely sorry, it is not. ಖಿತಕ್ಕಂದರೆ ಈಗ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂದರೂ ಚೆರ್ಕಿಂಗ್ಸ್ ಗಾಗಿ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ನ್ನು ಕೊಂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ ರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನ್ನು? ಇನ್ನೂ ಯಾ ವಿನಿತ್ ಎಂದರೆ ಫ್ರೆನ್ ಇಯರು ಪಾಲ್ನು ಪಟ್ಟಿನಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೆಂಟ್ ರೆ ಯಾವಾದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಏಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು. ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇದಂದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಿ. ಜನಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳಿಂಗಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. It is quite true, it is a place for advertisement, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಬ್ಬ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ತಾರತಮ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ತತ್ತ್ವಕೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿವಾಗುವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಡಿರೆ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ನೇಟ್‌ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಸಿಂಗ್ ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಗಬಾರದು. ಇಟ್ಟು ವಿನಾ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಅಭಿಪೂರ್ವ ತಪ್ಪಲ್ಲ. Self aggrandisement ಎಂದು ಹೇಳಿವುದು ನಾಯಿಲ್ಲ. ಕಡೆಯಿದಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಹೇಳಿ ಬಿಂದುಸ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ದಿಪಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ಗಳಿಂದ. ಪೋನ್ಸ್ ಅಫ್ಸೀನಿಂತಹ ದಿಪಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಡ್ವೆಚ್‌ ಕಿವೆ ಕಾನ್ಸ್ ನ್ನು ಕಡೆಯಿ ವಾದುವ ದ್ವಿಂದ್ಯಿಯಂದ Sub-Divisional offices, to and fro offices ಗಳನ್ನು ಕಡೆಯಿ ವಾದುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪಟ್ಟಿನಿಸಿ ವರ್ವಾಸ್ ಗಾಗಿ ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಕೆಲವಿದುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿನಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಗಬೇಕೋ ಅದು ಅಗುತ್ತದ್ದು. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಚಾರಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಪನು ವಿಪಯ ಹೊರಗಡೆ ಬಿರಬೇಕೋ ಅದು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಿಪಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರಿದೆ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ವಾದಿಕೊಂಡ ರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. Why should you be so uncharitable to a man who has taken pains to compose a piece of literature?

An HON'BLE MEMBER.—It should not be self-complimentary.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.— ಒಕ್ಕೆಯ ಕಲನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದಿಪಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ಏಕಾರ ಹೇಳಿವುದಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲನವಾದುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ನ್ನು ಮೆಂಟ್ “Drab and dry” ಅಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿನಿಸಿ ವರ್ವಾಸ್ ಗಾಗಿ ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ. Publicity is really highly technical and specialised branch. ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಒಕ್ಕಾಯ ದಿಂದ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡರೇ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಾತಾರ್ ಜಿಲಾಜೀಯರ ಜೀಲ್ ಹೇಡ್ ಕ್ರಾಫ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸ್ತೂ ನೆಂಬರುಗಳನ್ನು ತರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡು ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಂಚು ಪುದಕ್ಕೊಂಡ್ರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿನಿಸಿ ಲಿಟರೇರ್ ಹಂಚುಪುದಕ್ಕೊಂಡ್ರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. He should be a man to give guidance to the tourist. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. White collared publicity is no good.

6 P.M.

ಬಡ್ಡಿ ಚೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟರುವ ಅಂತಿಂಶಗಳೇರ್ಲೂ ಕೇವಲ imaginary ಎಂಬ ದ್ವಿಂದ್ಯಿಯಂದ ಕೆಲವರು ಭಾವಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಗ್ರಂತಿ ಕೊಂಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ತೋರಿದಮಂಟಪದ್ದಿಗೆ ಹೇಳಿವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಇಂದನ ವಾಸ್ತವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾತಾದಿಪ್ಪಿಸ್ತೇಕು. ಈ ವರ್ಷದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಅವರು ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಗ್ರಂತಿ ಕೊಂಡಿದರೆ, ಯಾವುದೂ imaginaryಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡೆಯಾಗಬಹುದು. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಚೆ ಅಂತಿಂಶಗಳೇಲ್ಲವೂ imaginary ಎಂದು ಹೇಳಿವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಚಾರ ವರ್ವಾಸ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿವುದು ನಾಯಿಲ್ಲ. ಕಡೆಯಿ ಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. Development ವಿಚಾರಗಳು ಎಪ್ಪೆಚ್ಚು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದಾರ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳೇಂದರ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಸೋಧಿದೆ ಬರಿಯಿಂದಿಗೆ ಜುಂಬಲ್ಲಿಯಾಗಿ ವಿನಾ ಪನು ವಿಪಯ ಹೊರಗಡೆ ಬಿರಬೇಕೋ ಅದು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಿಪಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರಿದೆ ಅಡ್ವೆಚ್‌ಸ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. Why should you be so uncharitable to a man who has taken pains to compose a piece of literature?

MR. SPEAKER.—The House will rise now and meet again at One of the Clock tomorrow.

The House adjourned at Three Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 18th March 1959.